

TXOSTENA
2018-2019
MEMORIA

INGURUGELA

ARABA

ingurugela-araba@euskadi.eus

Baiona, 56-58

01010 **Vitoria-Gasteiz**

945 01 98 80

BIZKAIA

ingurugela-bizkaia@euskadi.eus

Ondarroa, 2

48004 **Bilbao**

944 11 49 99

GIPUZKOA

ingurugela-donostia@euskadi.eus

Basotxiki, 5

20015 **Donostia-San Sebastian**

943321859

ingurugela-legazpi@euskadi.eus

Brinkola auzoa , z/ g

200220 **Legazpi**

943731697

n-azurmendigarciandia@euskadi.eus

Arrateko Andramari LHI

(Eibarko berritzegunea)

Juan A. Iturrioz, 5

20600 **Eibar**

943 20 04 74

AURKIBIDEA	ÍNDICE
INGURUGELA LEHENTASUNEZKO LAN LERROAK	INGURUGELA LÍNEAS PRIORITARIAS DE TRABAJO
1. IKERKUNTZA ETA ESPERIMENTAZIOA	1. INVESTIGACIÓN Y EXPERIMENTACIÓN
1.1. Eskolako Agenda 21: Garapen Jasangarrirako hezkuntza programa	1.1. Agenda 21 Escolar: un programa educativo para el desarrollo sostenible
1.2. Ikerkuntza proiektuak	1.2. Proyectos de investigación
2. IRAKASLEEN PRESTAKUNTZA	2. FORMACIÓN DEL PROFESORADO
2.1. Ikastaroak	2.1- Cursos
<ul style="list-style-type: none"> • Bakarkako prestakuntza • Eskualdeko prestakuntza • Ikastetxeetako formakuntza • Formazio ekintzak guztira 	<ul style="list-style-type: none"> • Formación individual • Formación zona • Formación en centros • Total de actividades de formación
2.2. Ingurumen-hezkuntzako XXV.Topaketak	2.2. XXV Encuentros de E. Ambiental
3. SENTSIBILIZAZIOA	3. SENSIBILIZACIÓN
3.1. Aztertu Programa	3.1. Programa Aztertu
3.2. Arrano arrantzalea	3.2. Águila pescadora
4. BALIABIDEAK	4. RECURSOS
Dokumentazio guneak	Centros de documentación
5. PARTAIDETZA ETA KOORDINAZIOA	5. PARTICIPACIÓN Y COORDINACIÓN
5.1. Barne Koordinazioa	5.1. Coordinación interna
5.2. Hezkuntza departamentuarekin koordinazioa	5.2. Coordinación con el DPT. de Educación
5.3. E A Eko Ingurumenari buruzko eztabaida- guneetan partehartzea	5.3. Participación en Foros medioambientales de la CAPV
5.4. Ingurumen-hezkuntzako foro ezberdinen partehartzea	5.4. Participación en foros de educación ambiental
ERANSKINAK	ANEXOS

INGURUGELA: INGURUGIROAREKIKO IRAKASBIDEEN HEZKUNTZA IKERKETARAKO IKASTEGLIAK

INGURUGELA: CENTROS DE EDUCACIÓN E INVESTIGACIÓN DIDÁCTICO AMBIENTAL

Ingurugelek irakasleei eta ikastetxeei sustatzeko ekipamendu publikoen osatzen dute.

Unibertsitateaz kanpoko hezkuntza-sisteman ingurumen hezkuntzako planak eta programak koordinatzen dituzte.

CEIDA izenarekin sortu zituzten Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa sailak eta Hirigintza, Etxebizitza eta Ingurugiro Sailak, irailako 19 2002/1989 Dekretuaren bidez. Dekretu horrek Euskal Autonomi Elkarteko «Ingurugiroarekiko Irakasbideen Hezkuntza eta Ikerketarako Ikastegi»-en sortze eta ihardutze-modua araupetzen ditu.

Ondoren, Ingurugela izena hartu zuten Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa eta Lurralde Antolamendu eta Ingurumen sailburuen 2005eko martxoaren 16ko Aginduaren bidez.

Ikasturte honetan **ERRONKA GARBIAREN** agiria Confintean (ikasleen foroa) lortu da, Urdaibaiko Ekoetxean ospatutakoa eta Bilbon garatutako XXVII. Jasangarritasuneranerako Topaketak.

Los **centros Ingurugela** son una red de equipamientos públicos de apoyo al profesorado y a los centros escolares, que coordinan planes y programas de educación ambiental, en el sistema educativo no universitario.

Fueron creados por los departamentos de Educación, Universidades e Investigación y Urbanismo, Vivienda y Medio Ambiente, con el nombre de CEIDAs, mediante el Decreto 202/1989, de 19 de septiembre. Este Decreto regula la creación y funcionamiento de los Centros de Educación e Investigación Didáctico Ambiental de la Comunidad Autónoma del País Vasco.

Posteriormente, toman el nombre de Ingurugela por Orden de 16 de marzo de 2005 de la Consejera de Educación, Universidades e Investigación y del Consejero de Ordenación del Territorio y Medio Ambiente.

Este curso se ha conseguido la certificación **ERRONKA GARBIA** en la Confint (foro de alumnado) celebrada en la Ekoetxea de Urdaibai y en los XXVII Encuentros de Educación para la

Sostenibilidad celebrados en Bilbao.

2030erako Euskadiko Jasangarritasunerako Hezkuntza Estrategia Estrategia de Educación para la Sostenibilidad del País Vasco 2030

2018.eko ekainak 5a
Ingurumenaren Munduko Eguna
dela eta, Iñigo Urkullu
lehendakaria buru zuen **Gobernu
Kontseiluak** asteroko ohiko
bilera egin zuen Urdaibaiko
EKOETXEAan.

Ingurumen, Lurralde Plangintza
eta Etxebizitzako sailburuak
Gobernu Kontseiluari **2030erako
Euskadiko Jasangarritasunerako
Hezkuntza Estrategiaren**
onespenaren berri eman dio;
horren bidez, euskal gizarte
bidezkoagoa eta jasangarriagoa
lortu ahal izateko hezkuntza
eraldatzailea garatzeko
euskarriak finkatu nahi dira.
Praktikan eta eragile guztien
arteko lankidetzan oinarritzen
den jarduketan gida izan nahi du,
euskal herritarrak
jasangarritasunaren kultura
eraikitzen inplikarazteko.

Estrategia bost urteko hiru
ekintza-planen bidez garatuko
da, 4.161.000 euroko
aurrekontuarekin, eta
indarraldian zehar banatuko
dira.

El 5 de junio de 2018.

Con ocasión del Día Mundial del Medio Ambiente, **el Consejo de Gobierno**, presidido por el Lehendakari Iñigo Urkullu, ha celebrado su habitual reunión semanal en la EKOETXEA de Urdaibai, Busturia.

El Consejero de Medio Ambiente, Planificación Territorial y Vivienda ha dado cuenta al Consejo de Gobierno de la aprobación de la **Estrategia de Educación para la Sostenibilidad del País Vasco 2030**, con la que se quiere consolidar los cimientos para el desarrollo de una educación transformadora que permita conseguir una sociedad vasca más justa y sostenible. Pretende ser una guía de actuación práctica y colaborativa entre todos los agentes para implicar a la ciudadanía vasca en la construcción de una cultura de la sostenibilidad.

La Estrategia se desarrollará mediante tres planes de acción quinquenales con un presupuesto de 4.161.000 euros que se distribuirán a lo largo del periodo de vigencia.

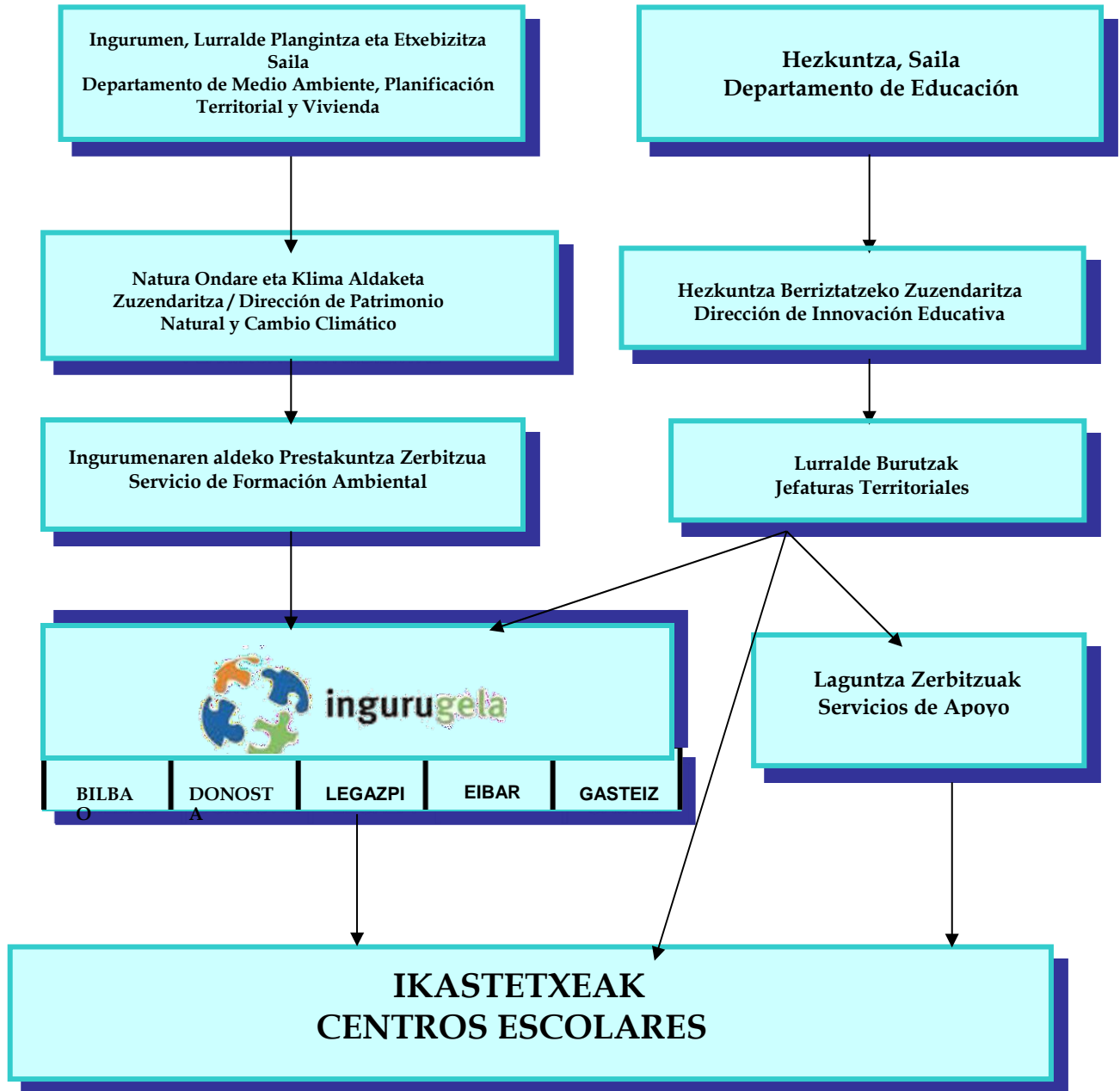

EGITURA ETA ANTOLAKETA

ESTRUCTURA Y ORGANIZACIÓN

INGURUGELA sarea bost ikastegik (BILBAO, DONOSTIA, GASTEIZ, LEGAZPI, EIBAR) eta 15 irakaslek osatzen dute (14 aholkulari eta dokumentalista bat).

La red INGURUGELA está formada por cinco centros (BILBAO, SAN SEBASTIÁN, GASTEIZ, LEGAZPI, EIBAR) y 15 profesores/as (14 Asesores y un documentalista).

INGURUGELAREN PERTSONALA
PERSONAL de INGURUGELA

Lurralde Territorio	Tokia Lugar	Zuzendaritza Dirección	Aholkularitza Asesorías				Dokumentalista
			Haur Hezkuntza E. Infantil	Lehen Hezkuntza E. Primaria	BH Natur Zientziak E. Secundaria CCNN	BH Gizarte Zientziak E. Secundaria CCSS	
Araba	Vitoria-Gasteiz	Ane Galarza		Jon Agirrebeitia (ordezkoa)			
Bizkaia	Bilbao	Angelika San Martín (jubilazioa) Joseba Martinez (zuzendaritza)	Maite Gracia (jubilazioa) Janire Osorio (ordezkoa)	Beatriz Antón José Manuel Gutierrez	Miren Agirreazkuenaga (zerbitzu aldaketa) Sandra Olivares (ordezkoa)	Jose Ignazio de Guzman	Jacinto Prieto (jubilazioa)
Gipuzkoa	Donostia- San Sebastián	Angel Cantera (jubilazioa)			Jose A. Quijera Nekane Jauregi (ordezkoa)		
	Eibar				Mertxe Larrea (ordezkoa) Nerea Azurmendi		
	Legazpi			Edurne Huesa	Edurne Ugarte		

LEHENTASUNEZKO LAN LERROAK

LÍNEAS PRIORITARIAS DE TRABAJO

Urteko lana Ingurumen-hezkuntzarako Programaren jarduera-ildo nagusietan oinarritzen da, zeintzuk Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa eta Ingurumen eta Lurralde Antolamendu Sailek 1998ko ekainaren 22ko Aginduaren (urriaren 1eko EHAA) bitartez onartu eta izenpetu zituzten.

El trabajo anual se organiza tomando como base el Programa de Educación Ambiental suscrito y aprobado por el Departamento de Educación, Universidades e Investigación y Medio Ambiente y Ordenación del Territorio según Orden del 22 de junio de 1998 (BOPV del 1 de Octubre).

IKERKUNTZA ETA ESPERIMENTAZIOA

Lan lerro honen helburua ikastetxeetan ingurumen-hezkuntzarekiko berrikuntza sustatzea da, eta hori lortzeko, proiektuak gauzatu, baliabideak eskaini eta ikastetxeekin elkar lan eginez ikerkuntza proiektuak bultzatzen ditugu.

INVESTIGACIÓN Y EXPERIMENTACIÓN

La principal finalidad de esta línea es impulsar la innovación en educación ambiental, promoviendo proyectos, proporcionando recursos e investigando en colaboración con los centros.

2 IRAKASLEEN PRESTAKUNTZA

Irakasleen jardute hezitzaileak gaurkotzeko eta gelako irakas-ikaskuntza prozesuak aberasteko, norbanako nahiz taldeko analisi kritikoa eta proiektuekin lotuta berrikuntza bultzatuko dituen prestakuntza programa garatzen dugu urtero.

FORMACIÓN DEL PROFESORADO

La actualización de la práctica docente y la mejora de los procesos de enseñanza- aprendizaje requieren el análisis crítico y la formación, individual de equipo y formación ligada a proyectos.

3 SENTZIBILIZAZIOA SENSIBILIZACIÓN

Ingurumenaren egoeraren arazoak ezagutzea, kontzientzia hartzea eta ardura suspertzea dira sentzibilizazio programen helburuak, horien artean Aztertu programa.

Conocer los problemas ambientales, tomar conciencia y despertar la preocupación y cuidado sobre el medio son los objetivos del programa de sensibilización Aztertu.

1 IKERKUNTZA ETA ESPERIMENTAZIOA

INVESTIGACIÓN Y EXPERIMENTACIÓN

Hezkuntza berrikuntza sustatzea helburu nagusia da. Horretarako **Eskolako Agenda 21** programa garatzen da.

Programa abiarazteko eta gauzatzeko aholkularitzak honako hauek eskatzen ditu: ikastetxeen hasierako motibazioa proiektuak aurkezteko, premiak aztertzea, prestakuntza berezia burutzea eta aldiroko jarraipena egitea.

Favorecer la innovación educativa es uno de los principales objetivos que se desarrolla mediante el programa de **Agenda 21 Escolar**.

La puesta en marcha de este programa y la asesoría conlleva motivación inicial para que los centros presenten proyectos, análisis de las necesidades, oferta de formación específica y seguimiento periódico del proyecto.

1.1 Eskolako Agenda 21: Garapen Jasangarrirako hezkuntza programa

Agenda 21 Escolar:
un programa educativo
para el desarrollo
sostenible

1.2 Ikerkuntza proiektuak

**Proyectos de
investigación**

1.1 Eskolako Agenda 21: Garapen Iraunkorrerako hezkuntza programa **Agenda 21 Escolar: un programa educativo para el Desarrollo Sostenible**

2003-2004 ikasturtean hasi zen programa honek hiru helburu ditu:

- **baliabideen kudeaketa jasangarria (ikastetxekoa eta ingurukoa)**
- **curriculumaren berrikuntza**
- **parte hartze kultura**

Partaideak, Ikastetxeak, Udalak, eta Eusko Jaurlaritzaren Hezkuntza, Saila eta Ingurumen, Lurralde Plangintza eta Etxebizitza Saila dira.

Ikastetxe bakoitzak bere Eskola Agenda 21a propioa du, baina horrez gainera herri edo eskualde bateko ikastetxe guztiek herri horretako Tokiko Agenda 21ean parte hartzen dute.

Aurreko ikasturtean Eskolako Agenda 21 programa ebaluazioa egin genuen. Prozesu horren ondorioak biltzen dituen txostena kontuan hartuz, aurten programa berriaren diseinuan lan egin dugu.

Xedeak, helburuak, printzipioak eta konpetentziak definitu ditugu. Halaber, programa berriaren inguruan barruko bi prestakuntza saio egin ditugu.

Beste gauzen artean, oraindik honelako aspektuak zehaztu behar dira: programaren faseak, ebaluazio irizpideak eta diru-laguntzaren deialdiaren testua.

- **araudia**

El programa que comenzó en el curso 2003-2004 tiene tres objetivos:

- **la gestión sostenible de los recursos del centro y del entorno**
- **la innovación curricular**
- **la cultura de la participación**

Los centros educativos, los Ayuntamientos, el Departamento de Educación y el Departamento de Medio Ambiente, Planificación Territorial y Vivienda del Gobierno Vasco son las instituciones participantes en el programa.

Los centros escolares realizan sus propias Agendas 21 Escolares en colaboración con otros centros de su misma localidad o comarca y participan en las Agendas 21 Locales de sus municipios.

Teniendo en cuenta el informe realizado el curso pasado, donde se recogen las conclusiones del proceso de evaluación del programa Agenda 21 Escolar, durante este curso hemos trabajado en el diseño del nuevo programa Agenda 2030 Escolar.

Se han definido metas, objetivos, principios y competencias. Asimismo, se han dedicado dos sesiones de formación interna a trabajar sobre el nuevo programa.

Entre los elementos pendientes figuran: concretar las fases del programa, los criterios de evaluación y la redacción de la convocatoria de subvenciones.

- **normativa**

Eskolako Agenda 21 2018-2019 IKASTURTEA

446 Ikastetxek, Eskolako Agenda 21 proiektuan parte hartu dute jasangarritasunerako hezkuntza-programak garatzeko Euskal Autonomia Erkidegoko unibertsitateaz kanpoko ikastetxeei zuzendutako diru-laguntzen deialdian parte hartuz. (2667 AGINDUA, 2017ko maiatzaren 24koa) Ikastetxeak lurraldeka honela banatzen dira: Araban 46 ikastetxe, Bizkaian 237 eta Gipuzkoan 160 ikastetxe. Ikasturte honetan programa hau **119 udaletan** garatu da.

Koordinazioa

Ikastetxe bakoitzean proiektua koordinatzeko pertsona bat dago. Proiektuaren koordinatzaileekin hilean behin koordinazio bilerak garatu dira 38 eremuetan bildurik (263 bilerak), helburu hauekin: esperientzien trukaketa, metodologia eta tresnen ikerketa eta baliabideak lantzea, proiektua aplikatzeko eta ebaluatzeko.

Koordinazio presentzialaz gain, Hezkuntza Sailaren plataforma honen bidez on- lineko koordinazioa egiten da:

<https://elearning2.hezkuntza.net/900011/>

Ingurugelako aholkulari bakoitzari **36 ikastetxe dagokie** aholkularitza emateko.

EA21en partaideen zerrenda eranskinean dago.

Agenda 21 Escolar CURSO 2018-2019

446 centros escolares han participado en el **Proyecto de Agenda 21 Escolar** mediante la convocatoria de subvenciones a centros escolares no universitarios ubicados en la Comunidad Autónoma del País Vasco para el desarrollo de programas de educación para la sostenibilidad. (*Orden 2667 de 24 de mayo de 2017*). Los centros se distribuyen por territorios de la siguiente manera: 46 centros en Araba, 237 en Bizkaia y 160 en Gipuzkoa. El programa se ha desarrollado en **119 municipios**.

Coordinación

En cada centro escolar hay una persona que coordina el proyecto. Con los coordinadores del proyecto organizados en 38 zonas se han realizado reuniones mensuales (263 reuniones) para el intercambio de experiencias, la investigación de metodologías e instrumentos y la elaboración de recursos para la aplicación y evaluación.

Además de la coordinación presencial, hay una coordinación on-line a través de esta plataforma del Departamento de Educación:

<https://elearning2.hezkuntza.net/900011/>

A cada persona del Ingurugela le corresponde la asesoría de unos **36 centros**.

La lista de centros que han participado en la AE21 puede consultarse en el anexo.

ESKOLAKO AGENDA 21

2018-19

LURRALDE TERRITORIO	HERRIAK MUNICIPIOS	IKASTETXE KOPURUA N ^a DE CENTROS
ARABA	16	46
BIZKAIA	58	237
GIPUZKOA	45	160
C.A.P.V.	119	443

Eskola Agenda 21

2018-2019

Ikasleak

217.000

Ikastetxeak

443

Udalerriak

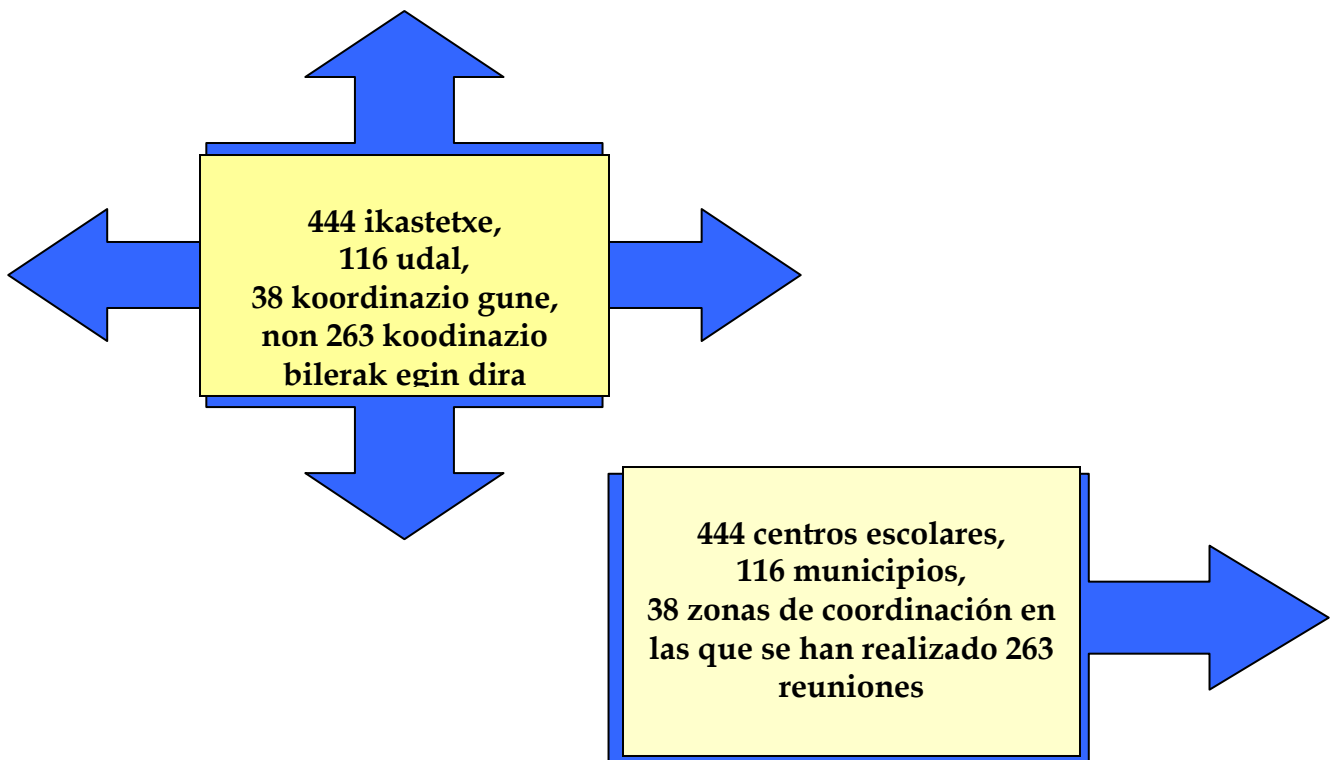
119

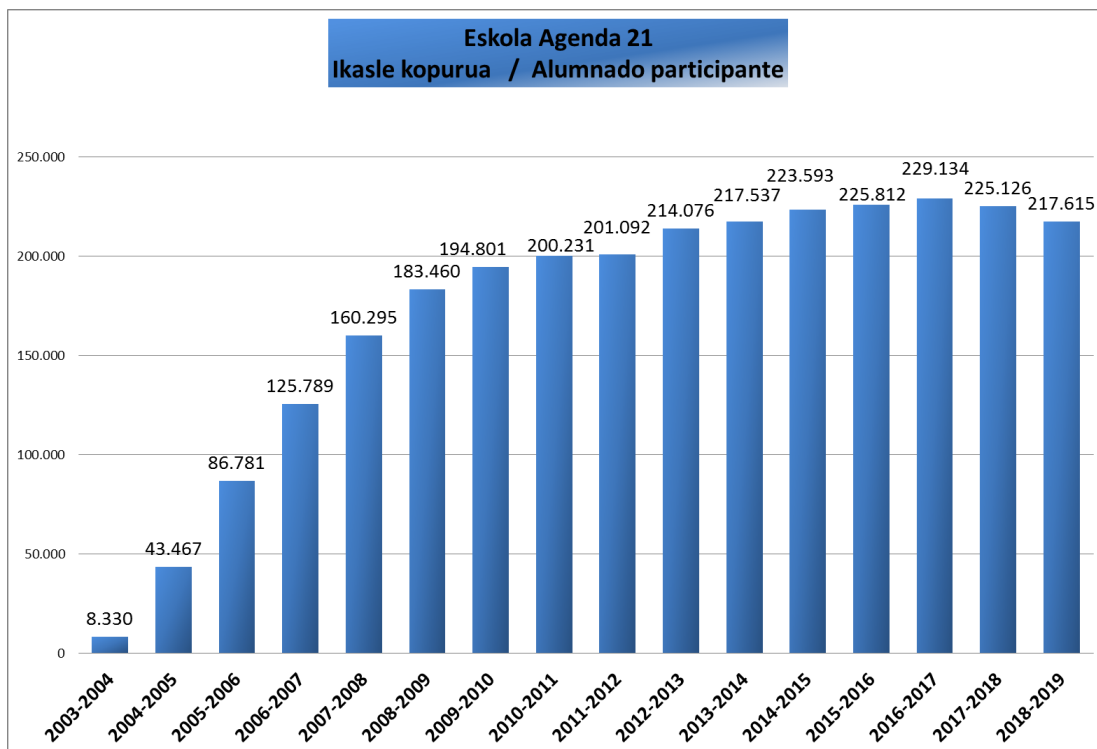
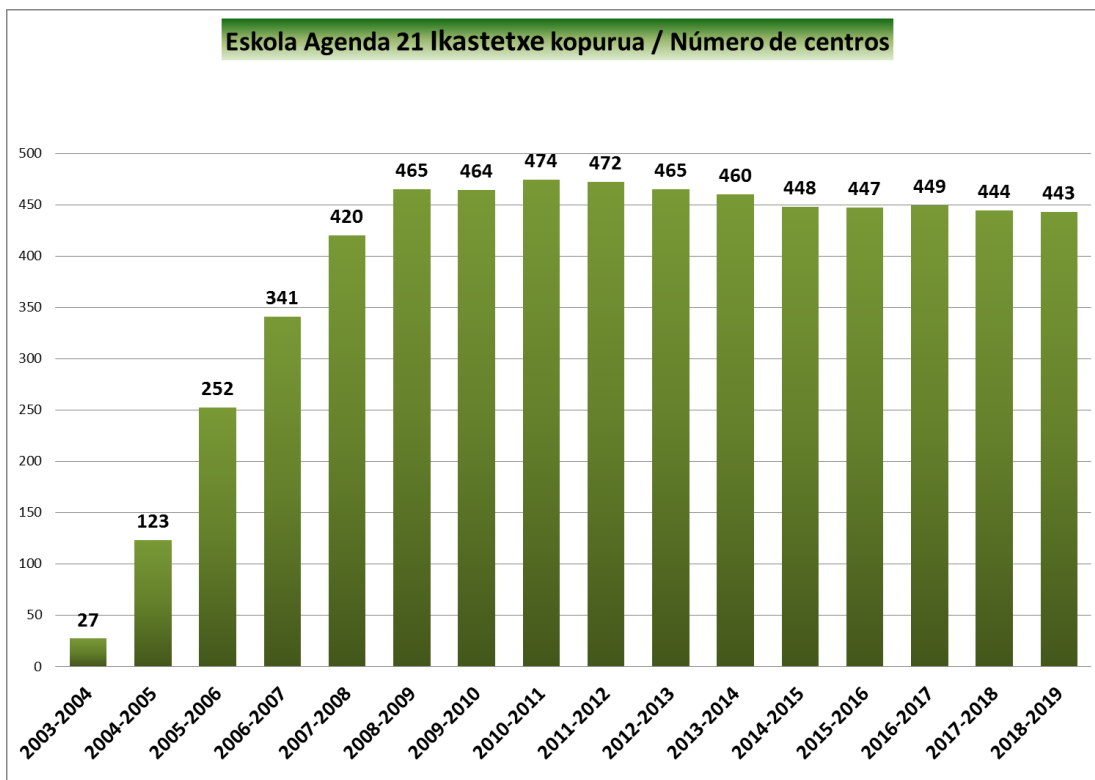
Gaiak

38

Udalerriko parte-hartzea Programa 116 udaletan garatu da, eta ekintza hauek egin dira:	Participación en el municipio El programa se ha desarrollado en 116 municipios en los que se han realizado:
o 24 jardunaldi tekniko	o 24 jornadas técnicas
o 10 jarraipen foro	o 10 foros de seguimiento
o 63 eskolen arteko foro	o 63 foros interescolares
o 102 eskolen udal foro	o 102 foros municipales
o 4 eskualde foro	o 4 foros comarcales

Eskola jasangarriaren XII. Aintzatespen prozesua

“Eskola Jasangarria” aintzatespenarekin Eskolako Agenda 21 programan nabarmentzeko esperientziak dituzten eskolak goraiatu nahi dira. Beraien lana, prozedurak, esperientziak eta, azken finean, eskolaren hezkuntza, partaidetza eta jasangarritasun kalitatea errekonozitu nahi da.

Ebaluazio honetan parte hartzeko, 5 urtez Eskolako Agenda 21 proiektuan aritzea eskatzen da; eta agiria lortuz gero, lau urteko iraupena du.

Ikasturte honetan 23 ikastetxe aurkeztu dira “Eskola Jasangarri” aintzatespen-sistemara.

Horietatik, 18 (6 publiko eta 12 itunpeko) berriztapena lortzeko izan dira, eta beste publiko 1 eta itunpeko 4 itunpeko ikastetxe lehen aldiz aurkeztu dira.

22 ikastetxek jaso dute Eskola Jasangarria “ agiria, auditoria prozesua gainditu ondoren.

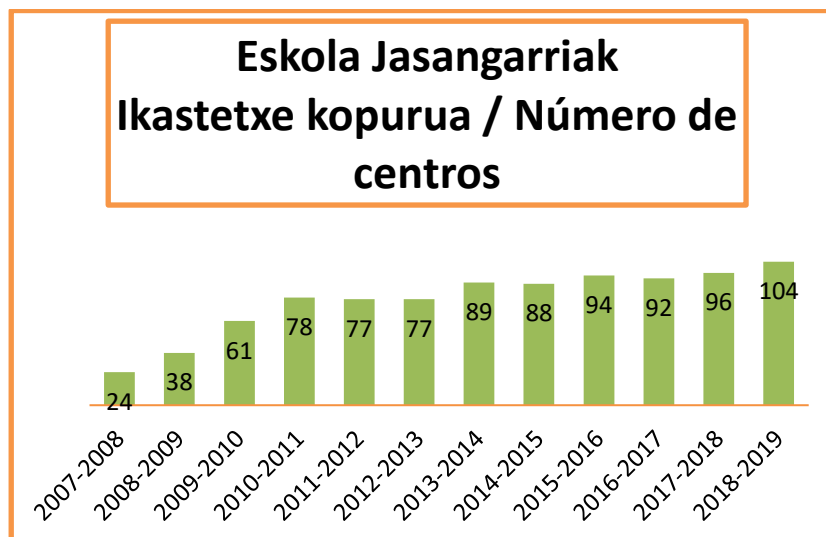
XII. Reconocimiento de “Escuela sostenible”

Con el reconocimiento “Escuela Sostenible” se quiere ensalzar las experiencias que destacan en el programa Agenda 21 Escolar. Reconocer su trabajo, y, en definitiva, la calidad del centro respecto a la educación, participación y sostenibilidad.

Para presentarse a esta evaluación los centros escolares tienen que llevar un mínimo de 5 años en el proyecto A21E. El reconocimiento tiene una duración de cuatro cursos.

Este curso han sido 23 los centros que se han presentado al sistema de reconocimiento. De ellos, 18 centros lo han hecho para conseguir la renovación (6 públicos y 12 concertados) y 5 centros se han presentado por primera vez (1 público y 4 concertados) .

22 han conseguido la certificación de “Escuela Sostenible” al superar la auditoría.

Eskola jasangarrien diplomak 22 ikastetxeri banatu dizkie Lehendakariak El Lehendakari entrega los diplomas de reconocimiento de escuelas sostenibles a 22 centros educativos

Busturian dagoen Urdaibaiko EKOETXEan auditorioan izan da ekitaldia, eta Ingurumenaren Munduko Eguna dela eta, bertan egin du Gobernu Kontseiluak astean behingo bere ohiko bilera. Diplomak banatzeko ekitaldian, Lehendakariarekin batera, Ingurumen, Lurralde Plangintza eta Etxebizitzako sailburu Iñaki Arriola eta Hezkuntzako sailburu Cristina Uriarte izan dira.

Elkarraldian, ikasle talde batek, ziuertagiria lortu duten ikastetxe guztiak ordezkatzuz, eman dio Iñigo Urkullu lehendakariari ikasturtean zehar egin dituzten jardueren laburpen bat, eta jasangarritasunaren alde burutzen dituzten ekintzak deskribatu ere. Haien partaidetza udal foroetan, aurtien ospatu den Estatuko CONFINTean eta urtero parte hartzen duten Euskadiko CONFINTean, besteak beste.

Diplomak banatu ondoren, Iñigo Urkullu lehendakariak adierazi duenez, "Fridays For Future bezalako ekimenek gizarte osoa laguntzen dute begirada gune garrantzitsuetan kokatzen, eta ahalegin horiek denon kontzientziak astintzen dituzte. Gazteen eskuzabaltasunak atzematen gaitu, eta jakinarazten digu haratago joan behar dugula, belaunaldi gazteenei ezin diegulako uka haien geroa"

Informazioa **IREKIAN**

El acto se ha celebrado en el auditorio de la EKOETXEA de Urdaibai, Busturia, donde con motivo de Día Mundial del Medio Ambiente se ha llevado a cabo la habitual reunión del Consejo de Gobierno. En la entrega de diplomas el Lehendakari ha estado acompañado por el consejero de Medio Ambiente, Planificación Territorial y Vivienda, Iñaki Arriola, y la consejera de Educación, Cristina Uriarte.

En el transcurso del encuentro, una parte del alumnado, en representación de todos los centros que han conseguido la certificación, han entregado al lehendakari Iñigo Urkullu un resumen de las actividades realizadas durante el curso y han comunicado algunas de las acciones que realizan y por las cuales han conseguido la certificación de escuelas sostenibles. Se pueden destacar su participación en foros municipales y la participación tanto en la Conferencia CONFINT estatal (bianual) como en la de Euskadi en la que participan cada año.

Tras la entrega de diplomas, el Lehendakari Iñigo Urkullu ha señalado que, "Que iniciativas como Fridays For Future ayudan a toda la sociedad a poner la mirada en los problemas fundamentales, al igual que remueven nuestras conciencias. La generosidad de los jóvenes nos pone en situación para que vayamos más allá a la hora de plantear las políticas, resolver los problemas y tengamos en cuenta su futuro".

XII. AINTZATESPENAREN TXOSTENA

IRAES 21 Sarea

“Eskola Jasangarria” agiria duten 104 ikastetxeek IRAES 21 sarea osatzen dute. Horietatik 25 ikastetxeek sarean lan egiteko konpromisoa adierazi zuten.

Ikasturte honetan IRAES sareak helburuak ezarri ditu honen inguruan:

1. IRAES21 Sarea bisibilizatzea
2. IRAES21 Sarearen eraginkortasuna areagotzea

Helburuak garatzeko lan-proposamenak hauexek izan dira:

- Aurkezpena
- Plastikoak eta itsasoa.
- Aintzinako gabonak, gaurkoak eta etorkinenak.
- Greta Thunberg: diskurtsoaren hausnarketa
- Emakumea eta itsasoa
- Euskal Confint 2019
- ESenREDEko ekainak 5 ekimena

Helburu horien ebaluazioa iraileko IRAES sarearen urteko bileran egiten dute sarekideek.

Estatuko Confint prozesuan, IRAESEko 7 ikastetxetako 14 ikasle ordezkariak parte hartu zuten, ESenREDEko 12ko ordezkariak barruan.

Red IRAES 21

Esta red está formada por los 104 centros que han conseguido el reconocimiento como **Centros Sostenibles**. De éstos, 25 centros mostraron su interés por trabajar en la red.

La red se ha planteado este curso objetivos en torno a:

1. Visibilizar la red IRAES 21
2. Aumentar la eficacia en IRAES 21

Las propuestas de trabajo para el desarrollo de los objetivos de este curso han sido:

- Presentación
- Plásticos y el mar-.
- Las navidades, antes y ahora y las de los migrantes.
- Greta Thunberg: reflexión sobre su discurso.
- Las mujeres y el mar.
- Euskal Confint 2019
- Acción 5 de junio de ESenRED

La evaluación de los objetivos la realiza la red IRAES en la reunión anual de setiembre.

En el proceso de la III Confint Estatal participaron 14 estudiantes de 7 centros.

**X. Euskal CONFINT
Nazioarteko Gazteen
Konferentzia: Planeta zaindu
dezagun**

Maiatzaren 15ean garatu da,
Urdaibaiko Ekoetxean
(Busturia).

IRAES21 sareko 20 ikastetxeko
88 ordezkariak parte hartu zuten.

Ordezkarik hauek,
ikastetxeetan ospatutako
Confint ezberdinetan egin
ziren proposamen eta
irizpideak ekarri zituzten.

Landutako gaia GIH (Garapen
Iraunkorrerako Helburuak).
Ikastetxe bakoitzak
identifikatu behar zituen
esparru bakoitzeko helburu
ezberdinekin lotura zuten
egindako ekimenak.

Honen informazioa blogean
ikus daiteke: [http://iraes21-
ikasleak.blogspot.com/2019/0
5/euskal-confint-2019.html](http://iraes21-ikasleak.blogspot.com/2019/05/euskal-confint-2019.html)

**X. Euskal CONFINT
Conferencia Internacional
Juvenil: Cuidemos el Planeta**

Se celebró el 15 de mayo en la
Ekoetxea de Urdaibai
(Busturia).

Participaron 88 representantes
de 20 centros escolares de la
red IRAES 21.

Esta representación trasladó la
opinión y propuestas del
alumnado que ha tomado
parte en las Confint que se han
celebrado en los centros
participantes.

El tema de trabajo ha sido los
ODS (Objetivos de Desarrollo
Sostenible). Cada centro tenía
que identificar acciones
realizadas en el centro
relacionadas con los diferentes
objetivos para cada uno de sus
ámbitos.

Información sobre su
desarrollo en: [http://iraes21-
ikasleak.blogspot.com/2019/0
5/euskal-confint-2019.html](http://iraes21-ikasleak.blogspot.com/2019/05/euskal-confint-2019.html)

LANBIDE HEZIKETA eta Eskolako Agenda 21

FORMACIÓN PROFESIONAL y Agenda 21 Escolar

Aurreko urteetako lanarekin jarraitu da, Lanbide Heziketako ikastetxeei laguntza eta aholkularitza berariazkoak eskainiz. Ikasturte honetan, LHko institutu berri batzuk sartu dira Eskolako Agenda 21en lan sarean.

Etorbizuneko Euskadiko Lanbide Heziketako Agenda 2030en oinarriak eta diseinuaren ildo nagusiak finkatuta daude, eta datorren ikasturteko lana bereziki garrantzitsua izango da tresna sektorial berri horren garapenean. Haren oinarritzko elementu bat izango da lurraldeko koordinazio maila, udal maila gaindituko duena. Ikasturte honetan esperientzia interesgarri bat eraman da aurrera Tolosaldeako eskualdean. Tolosa, zein inguruko herrietako Lanbide Heziketako institutuek berariazko foroa osatu dute: Lanbide Heziketako Eskualdeko Foroa. Hartan, institutuetako ordezkariekin eta udal eta garapen arduradunekin batera, egindako lanaz aritu ziren, etorkizuneko lurraldeko egituraketa eta foroaren hazikina izan daitekeena.

Se ha continuado con el trabajo de años anteriores de apoyo específico a los centros de Formación Profesional. Durante este curso, se han incorporado nuevos centros de FP a la red de trabajo de la Agenda Escolar 21.

Están fijadas las bases y los elementos fundamentales del diseño de la Agenda 2030 de la Formación Profesional del País Vasco, y el trabajo a desarrollar el curso próximo será de gran importancia para el desarrollo de la nueva herramienta sectorial. Uno de los elementos fundamentales será la coordinación a nivel de territorio. Durante este curso, se ha llevado a cabo una experiencia interesante en la comarca de Tolosa. Los institutos de FP de Tolosa y otras localidades de la comarca han constituido un foro propio, en el que han compartido el trabajo realizado junto con los responsables municipales y de otras agencias, a modo de embrión de la estructura organizativa y el foro territorial del futuro.

1. 2 Ikerkuntza proiektuak

Proyectos de investigación

Eskola Ekobarometroa

Eskola Ekobarometroa eskola-jasangarritasuna elkarreaginari buruzko aldizkako ikerketa bat da, kalitatezko adierazleetan oinarriturik, Euskal Erkidego Autonomoan garatzeko.

Bi ardatz inguruan lortu nahi ditu datuak:

1. Hezkuntza Sistema
2. Ikasleen Konpetentziak

Hurrengo txostena Ekobarometro 2020 izango da. Ikasturte honetan txosten hori egiteko informazioa bildu dugu.

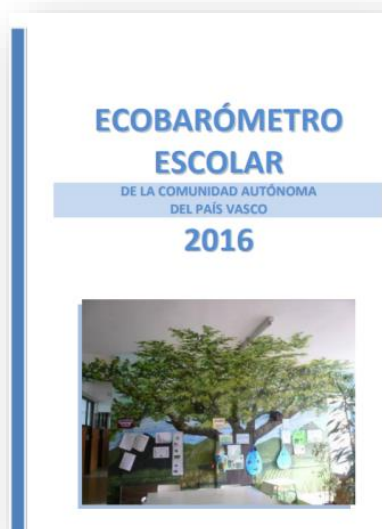
Ecobarómetro Escolar

El Ecobarómetro Escolar es una evaluación periódica sobre la interacción escuela-sostenibilidad, realizada mediante indicadores de calidad en la Comunidad Autónoma del País Vasco.

Trata de obtener datos en torno a dos ejes:

1. Sistema Educativo
2. Competencias del alumnado.

El próximo informe será el Ecobarómetro 2020. Durante este curso hemos recogido información para la elaboración de dicho informe.

2 IRAKASLEEN PRESTAKUNTZA

FORMACIÓN DEL PROFESORADO

Jasangarritasuna eta Ingurumen hezkuntzako prestakuntza etapa guztietako irakasleei zuzendurik daude, hiru motakoak izanik:

- **Bakarkako prestakuntza,** Ingurumen- hezkuntzaren ikuspuntu berrien xedeak irakasleei adierazteko.
- **Eskualdeko prestakuntza,** eskualde bakoitzean somatzen diren irakasleen beharrei erantzuteko.
- **Ikastetxeetako prestakuntza,** klustroei edo irakasle talde zabalei zuzendutakoak, ingurumen- hezkuntzako proiektuak praktikan ipintzeko.

La formación está dirigida al profesorado de todas las etapas educativas y es de tres tipos:

- **Formación individual** cuyo objetivo es facilitar al profesorado el marco innovador necesario para incluir la perspectiva ambiental en su práctica docente.
- **Formación zonal,** destinada a cubrir necesidades detectadas en cada una de las provincias o en entornos concretos.
- **Formación en Centros,** destinados al profesorado de un mismo centro para poner en práctica proyectos concretos de educación ambiental.

Ikastaro hauen helburua ingurumen gai bat aztertzea, curriculumean txertatzea eta proiektuak burutzeko irakasleen konpetentziak garatzea da.

El objetivo de estos cursos es analizar un tema, integrarlo en el currículo y desarrollar las competencias del profesorado para su aplicación.

IKASTARO/CURSO	PREST_GARA	PRESEN_TZIAL	ON-LINE	ORDU	IKASLE
Eskola Agenda 21eko koordinazioa on-line (Gipuzkoa).	B10		X	20	19
Meteorologiaren eragina ikastetxe inguruko zuhaitzetan.	B14	X	X	30	19
Eskola Agenda 21eko koordinazioa. (Gipuzkoa)	B12	X		30	19
Eskola Agenda 21eko koordinazioa on-line	B10		X	30	29
Alfabetatze ekologikoa.	B80		X		
Energia eta Eskolako Agenda 21.	B83		X	30	26
Klima Aldaketa ikasgelan, oraingo erronka.	B85		X	30	15
Zer da Eskola Agenda 21 proiektua?	B87		X	30	20
Harriek hitz egiten digute	B50		X	30	14
EA21eko koordinazioa (Bizkaia)	B11.	X	X	30	40
10 ikastaro/ 10 cursos		3	9	260	201

ARABA

ESKUALDEKO FORMAKUNTZA / FORMACION ZONAL	ORDU	IKASLE
Eskolako Agenda 21 koordinazioa	10	6
Elikaduraren ingurumen inpaktuak eta proposamenak ikastetxeetan	2	27
Eskola Baratze ekologikoa: Baliabideak	2	27
Santa Maria eskola baratzeak ezagutzeko eta baratze proiektuak erakusteko topaketa	2	10
Aiarako natura eta kultura ondarea	1	32
Aiarako natura eta kultura ondarea	1,5	23
Eskolako Agenda 21 koordinazioa	10	6
6 ikastaro/ 6 cursos	18,5	125

BIZKAIA

ESKUALDEKO FORMAKUNTZA / FORMACION ZONAL	ORDU	IKASLE
GIH ikastetxean	2	16
Jasangarritasunerako Hezkuntzako XXVII. Topaketa	4,5	113
Ecosistema bosque	2	14
Agenda 2030 y ODS	2	13
Agenda 2030 y ODS	2	14
Baratze Ekologikoaren Erabilpen Didaktikoa	2	56
Ibaiak, etorkiznerako autopista urdinak	2	22
Gobela, Butroe, arroaren diagnostikorako sintomak eta errestituziorako tresnak	2	17
Klima aldaketa	2	22
Lanbide Heziketa:energia	2	16
Plastikoen itsasoa	2	22
Kostaldeen egoera eta plastikoen eragina	2	13
Elikadura zirkularra	2	22
XII.eskola jasangarri formazioa	4	21
XII.eskola jasangarri formazioa	4	18
BIODIBERTSITATEA ETA IKASLEEN EZAGUERAK	2	19
16 ikastaro/ 16 cursos	26	402

GIPUZKOA

ESKUALDEKO FORMAKUNTZA / FORMACION ZONAL	ORDU	IKASLE
Hondakinen kudeaketa eta Eskola Agenda 21	2	11
Paisaia	2	16
Aztarna Ekologikoa	2	22
Energia eta Klima Aldaketa	2	15
Kontsumo Jasangarria eta Eskolako Agenda 21	2	16
Biodibertsitatea Plaiiaundin	2	13
Energia eta Klima Aldaketa	2	14
Energia eta Klima Aldaketa	2	13
Hondakinak	2	20
ekoizpen eta Kontsumo jasangarriak	2	16
Baserri Kultura	2	23
Nekazal Kultura	2	12
Lurzorua	2	29
13 ikastaro/ 13 cursos	26	220

IKASTETXEETAKO FORMAKUNTZA

FORMACIÓN EN CENTROS

ARABA

IKASTETXEETAKO FORMAKUNTZA / FORMACION EN CENTROS	ORDU	IKASLE
Aiarako natura eta kultura ondarea	2	32
Aiarako natura eta kultura ondarea	1	16
Aiarako natura eta kultura ondarea	1	14
Aiarako natura eta kultura ondarea	1	14
Elikadura eta hondakin organikoak Arabako Errioxan	1	35
Elikadura arduratsua	1	40
Elikaduraren ingurumen inpaktuak eta proposamenak ikastetxeetan	1,5	17
Elikaduraren ingurumen inpaktuak eta proposamenak ikastetxeetan	1	90
Elikaduraren ingurumen inpaktuak eta proposamenak ikastetxeetan	1,5	17
Elikadura arduratsua	2	22
Baratze ekologikoaren erabilpen didaktikoa	1,5	16
Elikadura arduratsua	2	32
Eskolako Agenda 21 eta Aztertu	1,5	35
Eskolako Agenda 21 eta Aztertu	1,5	30
Eskolako Agenda 21 eta Aztertu	1,5	38
15 ikastaro/ 15 cursos	20	448

BIZKAIA

IKASTETXEETAKO FORMAKUNTZA / FORMACION EN CENTROS	ORDU	IKASLE
Eskola Baratza erabilpen didaktikoa	12	12
Eskola Baratza erabilpen didaktikoa	2	8
Eskola Baratza erabilpen didaktikoa	2	12
Patio berdea	2	26
Eskola Baratza erabilpen didaktikoa	2	31
Eskola Baratza erabilpen didaktikoa	2	8
Jasangarritasuna eta eskola agenda21	2	50
7 ikastaro/ 7 cursos	24	147

GIPUZKOA

IKASTETXEETAKO FORMAKUNTZA / FORMACION EN CENTROS	ORDU	IKASLE
Eskolako Agenda 21	2	5
Eskolako Agenda 21	2	6
Eskolako Agenda 21	2	6
Eskolako Agenda 21	2	4
Eskolako Agenda 21	1	10
Eskola Baratzearen erabilpen didaktikoa	2	16
Eskola Baratzearen erabilpen didaktikoa	1,3	8
Energia eta Klima Aldaketa	1	18
8 ikastaro/ 8 cursos	13,5	73

Formazio ekintzak guztira
Total de actividades de formación

	Jarduera kopurua Nº de actividades	Ordu kopurua Nº de horas	Partaide kopurua Nº de participantes
PREST_GARA			
ARABA	-	-	-
BIZKAIA	6	110	122
GIPUZKOA	4	180	79
GUZTIRA	10	290	201
ESKUALDEKO PRESTAKUNTZA			
ARABA	6	18,5	125
BIZKAIA	16	26	402
GIPUZKOA	13	26	220
GUZTIRA	35	70,5	747
IKASTETXEKO PRESTAKUNTZA			
ARABA	15	20	448
BIZKAIA	7	24	147
GIPUZKOA	8	13,5	73
GUZTIRA	40	57,5	668

2018-2019 IKASTAROAK			
	KOPURUA NºACTIVIDADES	ORDUAK HORAS	PARTAIDEAK PARTICIPANTES
ARABA	21	38,5	573
BIZKAIA	23	50	549
GIPUZKOA	21	39,5	293
ON-LINE	10	290	201
GUZTIRA TOTAL	75	418	1616

Prestakuntza Irakasleen Unibertsitate Eskoletan

Formación en Escuelas Universitarias de Magisterio

Eskola Agenda 21 programa eta jasangarritasunari buruzko prestakuntza.

Formación sobre el programa Agenda 21 Escolar y sostenibilidad.

UPV/EHUko Gasteizko Hezkuntza Fakultatean hiru saio eta Beste bat UPV/EHUko Leioako Hezkuntza fakultatean.

Tres sesiones en La Facultad de Educación de la UPV/EHU de Vitoria-Gasteiz y una sesión en La Facultad de Educación de la UPV/EHU de Leioa.

2.2 Ingurumen-hezkuntzako XXVII. Topaketak XXVII Encuentros de Educación Ambiental

Urtero ospatzen ditugun Topaketa hauek, irakasleen eta Ingurumen-hezkuntzan diharduten beste eragileen esperientziak trukatzeko izaten dira.

Los Encuentros se celebran anualmente con el objetivo de que el profesorado y otros agentes dedicados a la educación ambiental intercambien experiencias.

Jasangarritasunerako Hezkuntzako XXVII. Topaketak Maiatzaren 29an Bilboko Miguel Unamuno institutuko paraninfoan ospatu ziren, 113 lagun bildu zirelarik. Aurtengo gaia:
- “Change the change, aldaketaren aldaketa”

XXVII Encuentros de Educación para la Sostenibilidad. El día 29 de marzo se celebraron en el paraninfo del instituto Miguel Unamuno de Bilbao con la asistencia de 113 personas. El tema de este curso:
- “Change the Change, aldaketaren aldaketa”

Ponentzia nagusia-Ponencia principal

La educación para el cambio climático: ¿Educar sobre el clima o educar para el cambio?

- Edgar González Gaudiano (Instituto de Investigaciones en Educación de la Universidad Veracruzana)

Ikastetxeetako esperientziak-Esperiencia de centros

- Eduardo Iriondo (CIFP Eraiken Contrucción LHII-Vitoria-Gasteiz)
- Elena Villacorta eta Alicia Uriarte (Beurko BHI-Barakaldo)
- Koldo Torrijos (San Viator-Sopuerta)
- Maribel Lopez de Arbina (CEIP Urdaneta-Ordizia)
Mª Jesús García (Unamuno BHI-Bilbao)

Mahai ingurua-Mesa redonda

- Mirene Begiristain (EHU): Problematikaren inguruko “titular batzuk”.
- Maria de Santiago (CEA): Estrategia agroalimentaria de Vitoria-Gasteiz.
- Irantzu Duro (EHIGE y Justicia Alimentaria). Eskola jantokiak EAEn.
- Jakoba Errekondo. Bizi baratzea ikastetxeetan.

3

SENSESIBILIZAZIOA

SENSIBILIZACIÓN

Ingurumenaren egoeraren arazoak ezagutzea, kontzientzia hartzea eta ardura suspertzea dira sentsibilizaziorako programaren helburuak.

Conocer los problemas ambientales, tomar conciencia y despertar la preocupación y cuidado sobre el medio, son los objetivos de los programas de sensibilización.

3.1. Aztertu Programa

Programa Aztertu

3.2. Arrano arrantzalea

Bird Center

3.3. Ingurumen-zentroak

Centros ambientales

3.1 Aztertu programa

Aztertu, ikastetxeei eta hiritar guztiei zuzendutako programan gure itsasertzaren (**Azterkosta**) eta ibaien (**Ibailde**) ingurumen-egoerari buruzko bi sentsibilizazio-kanpainak biltzen dira

INGURUGELAk, Ingurumen Prestakuntza Zerbitzuarekin batera, kanpainetarako materialen diseinua eta elaborazioa koordinatu ditu.

Kanpaina bakoitzean ingurunearen egoera aztertzeko ibilbideak egin dira. Behaketak bi zailtasun mailatan burutu da: oinarrizkoa eta zientifikoa. Kanpainak erakusketa ibiltariekin, txotxongilo ekitaldiekin eta lehiaketekin osatu dira. Gainera, zortzigarren "Ekinaren eguna" ospatu da, egun berezia ingurumen aldeko ekintzak burutzeko.

Programa Aztertu

El programa Aztertu dirigido a centros escolares y ciudadanía en general, recoge dos campañas anuales de sensibilización sobre el estado medioambiental de nuestras costas (**Azterkosta**) y nuestros ríos (**Ibailde**).

INGURUGELA junto con el Servicio de Formación Ambiental ha coordinado el diseño y la elaboración de los materiales de las campañas.

En cada una de las campañas se han realizado salidas para observar la situación del entorno. La observación se trabaja en dos niveles de dificultad: básico y científico.

El programa se ha completado con la exposición itinerante, con dos obras de guiñol, y concursos. Además, se ha celebrado el VIII. "Ekinaren Eguna", un día para realizar acciones a favor del medio ambiente.

• Azterkosta 2018

Azterkosta 2018 kanpaina urrian eta azaroan burutu zen. 75 taldek itsasertzaren erabilpenak, itsasertzeko uraren kalitatea, isurketa kutsatzaileen iturriak eta metatzen diren hondakinak aztertu dituzte.

La campaña Azterkosta 2018 se realizó en octubre y noviembre. En ella, 75 grupos analizaron los usos y la calidad del agua, los vertidos y los residuos que contaminan la costa.

Azterkosta 2018an 3.039 parte-hartzaileek 209 laginketa egin dituzte Euskal Kostaldeko 96 puntu desberdin aztertuz.

3039 personas han llevado a cabo 209 muestreos y analizado 96 puntos diferentes de la costa vasca durante la campaña.

Kanpainaren ezaugarriak hobeto ezagutzeko, taldeko arduradunekin bi irteera gidatu egin ziren, urriaren 5 eta 6an, Plaiaundiko Parke Ekologikoa (Txingudi) ezagutzeko.

También se realizaron dos salidas guiadas los días 5 y 6 de octubre con responsables de los grupos y visitar el Parque ecológico Plaiaundi (Txingudi).

Azterkosta Txikin 12 maleta daude eta 42 eskari jaso dira. 24 ikastetxeei prestatu zaizkie mailetak, bi txandetan.

Los 12 maletines de Azterkosta Txiki, se han prestado a 24 centros (dos turnos). Se recibieron 42 solicitudes.

“**Itsas minez**” txotxongiloa Txotxongiloen ekitaldi hau Haur eta Lehen Hezkuntzako 35 ikastetxeetan antzestu da. Ikastetxeen balorazioa oso altua da, 59 eskari jaso dira ekitaldi hau egiteko.

Guiñol “**Itsas minez**”. Esta obra de guiñol se ha representado con subvención en 35 centros educativos de Educación Infantil y Primaria. Se han recibido 59 solicitudes para esta representación.

Azterkosta Erakusketak eskari handia izan du ikastetxeen artean

La Exposición de Azterkosta ha recibido un gran número de peticiones.

AZTERKOSTA 2018	Pertsona kopurua Número de personas
Datuen bilketa / Recogida de datos	3.029
Azterkosta Txiki (Haur H.) / Educación Infantil	2.118*
“ Itsas minez ” txotxongiloa / Títeres	3.076*
Lehiaketa / Concurso	2.050
Arduradunen ibilbidea / Itinerario de responsables	23
OSORA / TOTAL	10.296

• Ibaialde 2019

Ibaialde 2019 kanpaina otsailetik ekainera burutu zen. 188 taldek eman zuten izena.

Ibilbideak: martxoaren 15ean eta 16an Legutioko kultura aretoan eta Ulibarri urtegian. 34 pertsonak parte hartu zuten.

La campaña Ibaialde 2019 se realizó entre febrero y junio. 188 centros realizaron la inscripción.

Recorridos: 15 y 16 de marzo en el aula de cultura de Legutio y el embalse de Ulibarri. Participaron 34 personas.

Ibaialde Txiki

Dauden 15 maletetarako, 33 eskari jaso dira, hiru txandetan mailegatu direnak.

Ibaialde Txiki

Se han recibido 33 peticiones de centros y se han prestado las 15 maletas existentes en tres turnos.

“Erreka Mari txotxongiloa”

Ekitaldi hau dirulaguntzarekin Haur Hezkuntzako eta Lehen Hezkuntzako 35 ikastetxeetan antzeztu da. 45 eskari egon dira.

El Guiñol “ Errekamari”

Esta obra de guiñol se ha representado con subvención en 35 centros educativos de Educación Infantil y Primaria. Se han recibido 45 peticiones.

Ibaialde Erakusketa

Gure ibaien egoera, adierazten duten erakusketa ibiltariak bi asteko maileguan eskaini zitzaizen ikastetxeei eta kulturetxeei.

Aurten erakusketa berria diseinatu eta argitaratu da eta laster egongo da maileguan zabaltzeko moduan

Exposición de Ibaialde

Esta exposición itinerante relativa a la situación de nuestros ríos se ofrece en préstamo durante dos semanas a centros educativos y aulas de cultura. Este año se ha diseñado y publicado una nueva exposición y en breve estará disponible.

IBAIALDE 2019	Pertsona kopurua Número de personas
Datuen bilketa / Recogida de datos	4.825*
Haur Hezkuntza/ Educación Infantil	2.650*
“Erreka mari antzerkia” / Títeres	2.980*
Lehiaketa / Concurso	1.630
Arduradunen ibilbidea / Itinerario de responsables	34
OSORA/TOTAL	12.119

AZTERTU lehiaketa: marrazki eta argazkiak

Concurso AZTERTU: pintura y fotografía

Eusko Jaurlaritzako Ingurumen, Lurralde Plangintza eta Etxebizitzako Sailburuordea den Elena Moreno, otsailaren 23an Aztertu 2018 sariak banatu zituen Donostiako Aquariuman.

Ekitaldian, Donostiako Aquariumeko Zuzendaria den Esther Irigaray ere izan zen, 190 pertsonarekin batera: ikasleak, irakasleak eta familiak.

Ekitaldi honetan, Azterkosta eta Ibaialde lehiaketen kategoria desberdinetako, argazki eta marrazki modalitate barruan, 16 irabazleei eman zitzaizen saria. Bestalde, 3 taldek aipamen berezia jaso zuten, batek hainbat urte parte hartzeagatik kanpainetan (Ispasterko Eskola), eta beste biek VIII. Ekinaren Astea irabazteagatik (Urdin Project eta Irlandesas Leioa Ikastetxea).

La Viceconsejera de Medio Ambiente, Planificación Territorial y Vivienda, Elena Moreno, entregó el pasado 23 de febrero los premios Aztertu 2018 en el Aquarium de Donostia.

En el acto, que contó además con la presencia de Esther Irigaray, presidenta del Aquarium, estuvieron cerca de 190 personas entre estudiantes, profesorado y familias.

Durante este acto, se entregaron los premios a las 16 personas ganadoras de las distintas categorías de los concursos de fotografía y dibujo de las campañas de Azterkosta e Ibaialde. Además, 3 grupos recibieron un galardón especial, uno por su larga participación en las campañas (Escuela de Ispaster) y los otros dos como ganadores en la VIII.Ekinaren Astea (Urdun Project y el colegio Irlandesas de Leioa).

- **VIII. Ekinaren eguna**

Nazioarteko Biodibertsitatearen Egunarekin bat eginez, AZTERTU Programak "EKINAREN EGUNA"ren zortzigarren edizioa ospatu du Leioan.

Aurten, "EKINAREN EGUNA" k ekintza berezia jarri du martxan, bi helburu nagusirekin: ibaian aurki ditzakegun hondakinak batu, eta topa daitezkeen landare inbaditzaileen mapa sortu (koordinada konkretuekin kokatuz).

El miércoles 22 de mayo, coincidiendo con el Día Internacional de la Biodiversidad, el Programa AZTERTU ha llevado a cabo en Leioa su octava edición de "EKINAREN EGUNA"

Este año, "EKINAREN EGUNA" ha puesto en marcha una actividad con dos objetivos principales: recoger los residuos encontrados en el río, y crear un mapa con las especies invasoras que pueblan sus riberas.

Leioako Barandiaran Behekoa institutuko eta Ntra. Sra. de las Mercedes ikastetxeko 100 ikaslek Udondo eta Gobela ibaien interpretazioa eta garbiketa egin dute.

100 alumnas y alumnos del Instituto Barandiaran Behekoa y el colegio Ntra. Sra. de las Mercedes de Leioa llevaron a cabo la actividad en los ríos Udondo y Gobela.

- **VIII Ekinaren astea**

Ekinaren astearen zortzigarren edizio honetan, maiatzaren 20tik 26ra artean, ikastetxeek hainbat proiektu aurrera eramán dituzte.

Ondorengo taldeek **EKINAREN ASTEA lehiaketan** parte hartu dute.

En la octava edición de la **Ekinaren astea**, que se realizó entre el 20 y el 26 de mayo, participaron numerosos centros escolares.

Estos son los grupos que han participado en el concurso **EKINAREN ASTEA**.

1. ALAZNE IKASTETXEA (Barakaldo)
2. ALONSOTEGI ESKOLA (Alonsotegi)
3. AMOR MISERICORDIOSO (Sestao)
4. ARANZADI IKASTOLA (Bergara)
5. BEURKO BHI (Barakaldo)
6. EGIBIDE JESUS OBRERO (Vitoria-Gasteiz)
7. GARAGUNE-Fundación Goyeneche (Zarautz)
8. IGNACIO ALDEKOA HLHI (Erandio)
9. JUAN OROBIOGOITIA (Iurreta)
10. LA SALLE BERROZPE (Andoain)
11. LAURO IKASTOLA (Loiu)
12. LIZARDI INSTITUTUA (Zarautz)
13. LUZARO IKASTETXEA (Deba)
14. MARITURRI ESKOLA (Vitoria-Gasteiz)
15. MUNDAIZ IKASTETXEA (Donostia)
16. SAN ANTONIO IKASTETXEA (Durango)
17. SAN JOSE MENESIANOS - NANCLARES (Iruña-Oka)
18. TOKI ALAI HLHI (Irun)
19. URKITZA ESKOLA (Bakio)
20. VIRGEN NIÑA (Vitoria-Gasteiz)

3.2 Arrano arrantzalea

Águila pescadora

Eusko Jaurlaritzaren Ingurumen, Lurralde Plangintza eta Etxebizitza Sailak, Araba eta Bizkaiko Aldundiek antolatutako ingurumen-hezkuntzako programa da.

Programa de educación ambiental promovido por el Departamento de Medio Ambiente, Planificación Territorial y Vivienda del Gobierno Vasco y las Diputaciones de Bizkaia y de Araba

Baliabide didaktikoak dira Arrano arrantzalearen behaketa eta bere migrazioa.

La observación del águila pescadora y sus migraciones es un recurso didáctico.

Aurreko ikasturteetan bezala Urdaibai Bird Centeren ekimena da eta Txingudi Ekoetxearekin eta Mendixurko Parke Ornitologikorekin batera egin da.

Como en cursos anteriores se ha llevado a cabo por iniciativa del Bird Center de Urdaibai con la colaboración del Centro de Interpretación Txingudi Ekoetxea y el Parque Ornitológico Mendixur.

Asistentzia-datuak. Ingurumen-hezkuntza-proiektua Datos de asistencia. Proyecto de educación ambiental

Jarduerak Actividades	2014	2015	2016	2017	2018	GUZTIRA TOTAL
Urdaibai Bird Center	892	1363	1009	997	1342	5603
Txingudi	432	445	467	515	349	2208
Garaio			200	52	469	721
Brittish Council				1000		1000
Hitzaldiak ikastetxeetan Conferencias escolares		525	315	120		960
Behaketa irteerak. Uda Verano. Salidas observación.	60	75	164	116	117	532
Hitzaldiak. Helduak Conferencias adultos.	150	90	300	200	50	790
GUZTIRA TOTAL	1534	2498	2455	3000	2327	11814

4

BALIABIDEAK

RECURSOS

Dokumentazio guneak

Centros de documentación

Ingurugela bakoitzean dokumentazio-zentro bana dago ingurumenari lotutako gaiet buruzko dokumentazio bibliografikoaz, informatikoz eta ikus-entzunezko osaturikoa. Irakasle eta bestelako erabiltzaileek eskuragarri dute hori mailegu zerbitzuaren bidez.

Aleen banaketa ondorengo delarik:

En cada Ingurugela contamos con bibliotecas con fondos documentales bibliográficos, informáticos y audiovisuales sobre temas de educación ambiental. Todos los materiales se ponen a disposición del profesorado y otro tipo de usuarios a través de un servicio de préstamo.

El reparto de ejemplares es el siguiente:

Bilbao	Gasteiz	Donostia	Legazpi
10.576	5.511	4.851	3.690

<http://www.bibliotekak.euskadi.eus/cgi-bin/abnet16/abnetclon/O16957/IDc6543d9e?ACC=101>

Katalogoa BIBLIOTEKAK sarean dago. Sarean Jaurlaritzaren 14 departamentu eta bestelako erakundeetako 28 liburutegi daude.

Horri esker baliabideak hobeto kudeatzen dira, katalogazio amankomuna eta liburutegiarteko mailegua errazten delako. Erabiltzaileek interesatzen zaien katalogoa *on-line* kontsulta dezakete.

Sare honen funtzionamendua hobetzeko proiektu bat abian jarria da.

Estatuko beste dokumentazio-zentroen arduradunekin batera jarraitu da lanean RECIDA sarean, erabiltzaileei ematen zaien zerbitzua hobetzea xedea izanik.

Aurten ere, Zaragozan urrian egin zen XVII. mintegian parte hartu dugu.

El catálogo está en la red BIBLIOTEKAK, formada por 28 bibliotecas de 14 departamentos y otros organismos del Gobierno Vasco.

Esto permite optimizar recursos ya que la catalogación es cooperativa y se facilita el préstamo interbibliotecario. Los usuarios pueden consultar *on-line* el catálogo de su interés.

Está en proceso de ejecución un proyecto para optimizar el funcionamiento de esta red.

Se ha seguido trabajando en la red estatal RECIDA, con otros responsables de centros de documentación ambiental para mejorar el servicio a los usuarios.

Este curso, en octubre, hemos participado en el XVII Seminario celebrado en Zaragoza.

5 PARTAIDETZA ETA KOORDINAZIOA

PARTICIPACIÓN Y COORDINACIÓN

5.1 Barne Koordinazioa

Ikastegi bakoitzean egiten diren lanez gain, beste jarduera batzuetarako lurraldeen arteko koordinazioa bermatu behar da.

Ingurumen eta Hezkuntza arduradunak, eta INGURUGELETAKO zuzendarien arteko bilerak hilerokoak dira gutxienez. Ikasturte honetan 9 zuzendarien bilera ospatu dira Ingurumen Saileko buru eta teknikariek. Zuzendarien bileretan prestakuntza eta autoprestakuntza atalak landu dira, beste gauza askoren artean. Halaber, Jasangarritasuneko Hezkuntzako 27. Topaketa antolatu dira, aurtengo edizioan Bilbon izan dena martxoan.

Bestalde, bi bilera egon dira Hezkuntza Saileko Berrikuntza zerbitzuko buru eta teknikariek Ingurugelaren etorkizuneko lanpostuen profilak adosteko. Bilera horietan, gainera, Hezkuntzako arduradunei Ingurugelaren lanlerroen inguruko berrikuntzak aurkezteko erabili dira.

Ingurugelako aholkulari guztien bilerak gutxienez hiru hilero egin dira.

Ikasturte honetan, eta Ingurumen Sailaren esakerari erantzunez, Aztertu programaren berrikuntzarako

Coordinación interna

Además de los diversos trabajos que se realizan en cada territorio, algunas actividades requieren una coordinación entre distintos territorios.

La coordinación interna entre directores/as del INGURU- GELA y responsables de Educación y Medio Ambiente del Gobierno Vasco es, al menos, mensual. Durante este curso se ha mantenido un calendario de 9 reuniones de las direcciones de los Ingurugelas con los responsables y técnicos del Departamento de Medio Ambiente. Entre otros muchos temas, cabe destacar el trabajo realizado en cuanto a la formación y autoformación, así como la organización del 27° Encuentro de Educación para la Sostenibilidad, realizado en Bilbao en el mes de marzo.

La coordinación con la administración educativa ha servido, por una parte, para presentar las novedades en las líneas de trabajo de los Ingurugelas, así como para acordar los nuevos perfiles de los puestos de trabajo, para lo cual se han mantenido dos reuniones.

Por otra parte, las reuniones del equipo completo de personas de los Ingurugelas son, al menos, trimestrales.

Durante este curso, y a requerimiento del Departamento de Medio Ambiente, se ha

bilerak antolatu dira Ihobeko teknikariekin batera, zeinetan erabaki da hirugarren lerro bat zabaltzea, zeinek bereziki Natura 2000 eremuak izango diren helburu.

revisado el programa Aztertu de cara a su renovación, labor realizada junto a técnicos de Ihohe, habiéndose acordado la inclusión en el programa de una tercera línea de trabajo de campo a llevar a cabo preferentemente en los espacios que forman parte de la Red Natura 2000.

Lan talde ezberdinak antolatu dira:

- Eskola Agenda 2030, programaren sorrera eta hedapena
- Eskola Jasangarriak, Aintzatespen programa
- Prestakuntza plana
- Ekobarometroa
- Aztertu programa
- Jasangarritasun irizpideak
- Eskola baratzeak

Se han establecido diversos grupos de trabajo:

- Agenda Escolar 2030, creación y difusión del programa.
- Programa Escuelas sostenibles y proceso de reconocimiento y certificación.
- Plan de formación
- Ecobarómetro
- Programa Aztertu
- Criterios de Sostenibilidad
- Huertos escolares

5.2 Hezkuntza Departamentuko koordinazioa

Coordinación con el Departamento de Educación

STEAM PROIEKTUAK ETA ESKOLA BARATZEAK

Ingurugelak, Hezkuntza Sailak sustatutako STEAM, gaitasun zientifiko eta teknologikorako eta ekintzaitzarako berrikuntza-proiektuei aholkularitza eta prestakuntza eskaini die, Ingurumenean eta jasangarritasunean oinarrituriko ikerketa zientifikoa ardatz duten proiektuei dagokionez (baratzeak, landa-ikerketak ibaietan, basoetan...).

Urrian prestakuntza saioa antolatu du lurraldeka, STEAMeko diru laguntza jaso duten ikastetxe publikoentzat bereziki, eta gainontzekoentzat zabalik, eskola baratzen erabilpen didaktikoaz Jakoba Errekondo adituarekin eta EATHINKek finantziatuta, irakasleek oso ondo baloratu dutelarik. Saio horietan 73 ikastetxe eta 111 irakaslek parte hartu dute. Horrez gain, maiatzean, burututako esperientzien aurkezpena antolatu du 9 ikastetxe eta 18 irakasleen parte hartzearekin eta oso balorazio onarekin ere. Ondoren, aurkeztutako esperientziak Eskola Baratzearen atarian zabaldu dira.

Horrez gain, ikastetxeetan Eskola Baratzearen erabilpen didaktikoaz 10 prestakuntza saio eman dira eta oso ondo baloratu dituzte parte hartu duten 142 irakaslek.

Hezkuntza Sailak antolatutako STEAM batzordean Ingurugelak ere parte hartu du, STEAM webgunerako Jasangarritasunerako hezkuntzarekin lotutako esperientziak eta baliabideak proposatuz.

PROYECTOS STEAM Y HUERTO ESCOLAR

Ingurugela ha asesorado y formado a los centros escolares públicos participantes en la convocatoria STEAM (Ciencia, Tecnología, Ingeniería, Arte y Matemáticas) para el desarrollo de Proyectos de innovación en Educación científica y tecnológica, y en emprendimiento en la modalidad de indagación/investigación científica relacionada con el medio ambiente y/o la sostenibilidad (huertos, investigación de campo en ríos, bosques...).

En octubre organizó una sesión de formación por territorios dirigida a los centros públicos subvencionados en la convocatoria STEAM preferentemente y abierta al resto de centros escolares sobre la utilización didáctica de los huertos escolares con el experto Jagoba Errekondo y financiada por EATHINK siendo muy bien valorada por las y los profesores participantes. En dichas sesiones participaron 73 centros escolares y 111 profesores y profesoras. Además en mayo organizó la puesta en común de las experiencias realizadas en la que participaron 9 centros escolares y 18 profesores y profesoras que la valoraron muy bien. Posteriormente, dichas experiencias se difundirán a través de la web de Eskola Baratzea (Ingurugela).

También se han realizado 10 sesiones de formación en los centros escolares, que han sido muy bien valoradas por los 142 profesores y profesoras participantes.

El Ingurugela ha participado en la comisión de STEAM organizada por el Departamento de Educación, proponiendo recursos y experiencias para el portal de STEAM referentes a la Educación para la Sostenibilidad.

5.3 Euskal Autonomia Erkidegoko Ingurumenari buruzko eztabaidaguneetan partehartzea

Participación en Foros medioambientales de la Comunidad Autónoma del País Vasco

BIZKAIA

Aktibate+

Bizkaiko Foru Aldundia, Eusko Jaurlaritzaren, Bilbao Bizkaia Ur Partzuergoa, Bizkaiko Garraio Partzuergo (BGP), Metro Bilbao, Eroski Taldea, Garbiker Sozietate Publikoa, eta "La Caixa" Gizarte Ekintzarekin batera garatutako ekintza da.

Global Action Plan-Ekintza Plan Globalean (GAP) oinarritzen da, nazioarteko programa honek pertsonen ohiturak aldatzea du helburu, baliabideak modu eraginkor baten erabili eta planetan duten eragin kaltegarria apaltzeko. 4 lan-lerro daude: Etxea, Enpresa, unibertsitatea eta Eskola.

Ingurugelaren partaidetza azken esparru honetan zentratu da, familien eta Batxiler eta Lanbide Heziketako ikasleen partaidetza bultzatuz.

Activate+

Iniciativa de la Diputación Foral de Bizkaia en colaboración con el Gobierno Vasco, el Consorcio de Aguas Bilbao Bizkaia, el Consorcio de Transportes de Bizkaia (CTB), Metro Bilbao el Grupo Eroski, la Sociedad Pública Garbiker, y la Obra Social "La Caixa".

Se basa en el Global Action Plan- Programa de Acción Global (GAP), un programa internacional con el objetivo de modificar los hábitos de las personas para mejorar la eficiencia en la utilización de los recursos y disminuir su impacto negativo sobre el planeta.

Se contemplan 4 líneas de acción: Hogar, Empresa, Universidad y Escuela. La participación de Ingurugela se ha centrado en este último ámbito, impulsando la participación de las familias y del alumnado de Bachillerato y Formación Profesional.

<https://reactivatemas.eus/>

Bizkaiko Foru Aldundia

Kolaborazioa hurrengo ekintzetan gauzatu da:

- Biota tailerrak (biodibertsitatea)
- Noismart tailerrak (zarata)
- “Belanaldiz belanaldi paisaiak” proiektua.
- “Jan, landatu, konpostatu. Eskola zirkular eta iraunkor baterantz” unitate didaktikoa.

Diputación Foral de Bizkaia

La colaboración se ha plasmado en las siguientes actuaciones:

- Talleres Biota (biodiversidad)
- Talleres Noismart (ruido)
- Proyecto “Paisajes transgeneracionales.
- “Comer, cultivar, compostar. Hacia una escuela circular y sostenible” (Unidad didáctica).

Kolaborazioa ISEI-IVEIrekin

Lehen Hezkuntzaren 6. mailaren Zientzia konpetenziaren Ebaluazio diagnostikorako item prestaketan Ingurugelako aholkulari batek parte hartu du.

SESZ. Sukarrieta Hezkuntza Saiakuntzarako Zentroa

Prest-Gara programako "Alfabetatze ekologikoa II" ikastaroen tutoretza eramatea, eguneratutako informazio eta SESZko "Alfabetatze Ekologikoa"-ri buruzko materialak erabiliz.

CONFINT-ean parte-hartzea SESZeko ikasleak Euskal CONFINTaren bigarren zatian parte-hartu zuen eta horren ostean Sukakonfinta burutu zuen.

Ingurumen Hezkuntzari eta EA21ri buruzko formakuntza saioa Bizkaiko Ingurugelan.

Colaboración con ISEI-IVEI

Un asesor del Ingurugela ha participado en la elaboración de ítems para las pruebas de la evaluación de diagnóstico en la competencia científica para 6º de Educación Primaria.

CEEP. Centro de Experimentación Escolar de Pedernales-Sukarrieta

Tutorización del curso "Alfabetatze Ekologikoa" del programa Prest-Gara, utilizando información actualizada y el material "Alfabetatze Ekologikoa" del CEEP.

Participación en la **CONFINT**
El alumnado del CEEP participó en la segunda parte de la CONFINT autonómica, para después realizar la Sukaconfint.

Sesión de formación en Ingurugela Bizkaia sobre la Educación Ambiental en el CEEP y la EA21.

GIPUZKOA

GIPUZKOAKO GARAPEN AGENTZIAK:
Debabarrenako Debegesa, Goierriko GOIEKI,
Tolosaldea Garatzen, Urola Garaiko
UGGASA eta Behemendi Beterriko Landa
Garapen Agentzia koordinatu dira
Gipuzkoako Ingurugelekin.

“NEKAZAL KULTURA” PROIEKTUA

Hirugarren urtez, Gipuzkoako
ikastetxeetan Nekazal Kultura
proiektua bultzatu du Ingurugelak
Cristina-Enea Fundazioak eta
Landaolarekin batera (Landa
Garapen Elkartearen
Koordinakundea).
Tokian tokiko nekazal ekoizpen eta
elikadura sistema baten garrantzia
ikusarazi eta aintzat hartuko duen
ikastetxe sare bat sortzeko helburuz.
Ikasturte honetan proiektua
koordinatzeko hiru bileretan parte
hartu du Ingurugelak, antolatutako
saioen zabalkundean eta EA21ekin
koordinatzen ere: hazien bila, hazien
erauzketarako tailerra, hazien
aterpea eta Agroekologiaren Hezitzen
jardunaldian

LEGAZPIKO TOKIKO AGENDA 21EKO FOROA

Legazpiko udalak antolatzen dituen TA21eko
Foroetan parte hartzen du Ingurugelak,
aurten bi forotan, batean “Trantsizio
Energetikoaz”, EVEk aurkeztuta, eta bestean
“Nekazal Kulturaz” Legazpiko
ikastetxeetako irakasle eta Batxilergoko ikasle
ordezkariekin batera.

DONOSTIAKO UDALAREN IKS (INGURUMEN KONTSEILU SEKTORIALA)

Donostiako Udal Ingurumen Saila, 2050
Donostiako Klima Aldaketarako
Estrategiaren sorreran eta osaketan.

AGENCIAS DE DESARROLLO DE GIPUZKOA:

Las Ingurugelas de Gipuzkoa se han
coordinado con Debegesa de
Debabarrena, GOIEKI de Goierri,
Tolosaldea Garatzen y UGGASA de
Urola Garaia, Agencia de Desarrollo
Rural Behemendi de la comarca de
Beterri.

PROYECTO “NEKAZAL KULTURA”

Por tercer año consecutivo la
Ingurugela está impulsando en
colaboración con Landaola
(Asociaciones de Desarrollo Rural de
Guipúzcoa) y la fundación Cristina-
Enea, un proyecto con el objetivo de
crear una red de centros que valoren un
sistema de producción y alimentación
cercana.
Este año se han realizado tres reuniones
para la coordinación del proyecto en las
cuales la Ingurugela ha participado a la
vez que ha difundido la información
reuniones de AE21: talleres “en busca de
semillas y el refugio de las semillas” y
las jornadas “Educando en
Agroecología”.

FORO DE LA AGENDA LOCAL 21 DE LEGAZPI

La Ingurugela toma parte en el
foro AL21 que organiza el
ayuntamiento de Legazpi.
Este curso se han celebrado dos
foros, uno presentado por el
EVE y el otro “Nekazal
Kultura” donde ha participado
además alumnado de
bachillerato.

CONSEJO ASESOR DE MEDIO AMBIENTE DEL AYTO. DE DONOSTIA

Departamento de Medio Ambiente del
Ayuntamiento de Donostia, para el
diseño y puesta en marcha de la
Estrategia para el Cambio Climático
2050 de Donostia.

UNESCO Etxearekin batera Euskal Kostaldeko GEOPARKEko ikastetxeekin elkarlana UNESCOri Lotutako Ikastetxeen Nazioarteko Sarean parte hartzeko helburuarekin.

GOIERRI BERPIZTEN ERRONKA

Goierriko GOIEKI Garapen Agentziak bultzatutako Goierri Berpizten Erronka bultzatu du Legazpiko INGURUGELAK Goierriko Berritzegunearekin batera, ikastetxeetan, helburu hauekin:

- 2025 urterako CO2 emisioen %20a murriztea
- energia kontsumoa %25era murriztea
- sentsibilizazio energetikoa handitzea ikasleen, irakasleen eta gurasoen artean.

Horretarako hiru bilera egin dira eta proiektua ikastetxeetan zabaldu da, bereziki, ikasturte bukaerako “Energia Etorkizunerantz” erakusketan ikastetxeen parte hartzea bultzatuz. Inaugurazioan Ingurugelak ere parte hartu zuen EA21en historia Goierri azalduz

NATUR ZIENTZIEN III. TOPAKETA: SINBIOSIAN

UEUren Natur Zientzien sailak eta Euskal Natura elkarteak antolatuta, Gasteizen izan zen NZ3T Natur Zientzien III. Topaketaren bigarren egunean Ingurugelak parte hartu zuen “Ingurumen Hezkuntza EAEko Unibertsitatez kanpoko ikastetxeetan” ponentziarekin.

Trabajo con UNESCO Etxea y los centros escolares situados en el GEOPARKE de la Costa Vasca con la finalidad de participar en la Red Internacional de Escuelas Asociadas a la UNESCO

RETO GOIERRI BERPIZTEN

La INGURUGELA de Legazpi junto con el Berritzegune de Goierri ha participado en este proyecto impulsado por la Agencia de Desarrollo para el Goierri, GOIEKI

Este reto tiene los siguientes objetivos:

- Disminuir las emisiones de CO2 en un 20% para el 2015.
- El consumo energético en un 25%
- Sensibilizar al profesorado, alumnado y familias.

Para ello se han celebrado tres reuniones y el proyecto se ha difundido, especialmente, animando a los centros a participar en la exposición “Energia Etorkizunerantz”.

En la inauguración la Ingurugela explicó el desarrollo de la AE21 en la comarca.

III. JORNADAS DE CIENCIAS NATURALES: SINBIOSIAN

El departamento de Ciencias Naturales de la UPV en colaboración con Euskal Natura ha celebrado en Gasteiz las NZ3T en las cuales la Ingurugela ha participado con la ponencia “Educación ambiental en la CAV en los centros no universitarios.

5.4 Ingurumen-hezkuntzako Foro ezberdinetan partehartzea

Participación en Foros de educación ambiental

ESenRED. Jasangarritasunerako Eskolak Sarean

ESenRED. Escuelas hacia la Sostenibilidad en Red

Ikasturte honetan, finkatze prozesua aurrera joan da beste sare bat parte hartzearekin (Valentzia Erkidegoa).

2012an sortu zen.

Ikasturte honetako honako jarduerak

azpimarratu ditzakegu:

- **Estatuko IV. Confint** (2018, Albacete) prestatzea.
- 2018.eko urrian CENEAM-ean gauzatzea **ESenRED Mintegia** Jasangarritasunerako ikastetxeen sareak eta Irakasleen **V. Simposio** (2019ko uztaila, CENEAM).
- ESenREDeko ekainak 5 Ekimena
- Sarearen sendotze prozesuak: partehartzaileen formazioa (eTwinning, V Simposio de Docentes de ESenRED...), Confint eta konpetentzien garapenari buruzko ikerketa...
- Sare ezberdinetako kideak sare batzuetako formazio ekimenetan parte hartzea.
- ESenREDeko V. Simposioan 6 irakaslek eta 3 aholkularik parte hartu dute.

Este curso se ha dado un paso más con la incorporación de una nueva red: Comunidad Valenciana.

Esta red que surge en 2012. Durante este curso estas han sido las actividades destacadas:

- Preparación de la IV. **Confint Estatal** (2018, Albacete).
- La realización en el CENEAM, en octubre del 2018 del **Seminario ESenRED- Redes Escolares para la Sostenibilidad** y del **V. Simposio de Docentes de ESenRED** (julio de 2019 CENEAM).
- La celebración del Acción 5 de junio de ESenRED con una alta participación de centros educativos
- Las tareas de consolidación de la red: formación de participantes (eTwinning, V Simposio de docentes de ESenRED...), investigación sobre la Confint y el desarrollo competencial del alumnado...
- La participación de personal técnico de diferentes redes en las actividades de formación de otras redes.
- Participación de 6 docentes y 3 asesores en el V Simposio de Docentes de ESenRED

Baratzeak Sarean

Urriean Ingurugelak parte hartu zuen Tuteran izan zen Estatu mailako "1. Encuentro de Huertos Escolares" delakoan. Eta bertan Ingurugelak ponentzia aurkeztu zuen, Euskadiko Eskola Baratzei buruz: ezaugarriak, datuak, baliabideak, erakunde ezberdinen arteko koordinazioa, sendotasunak eta zailtasunak azalduz. Topaketaren Memoria ere euskaratu du Ingurugelak Euskadiko ikastetxeen artean zabaltzeko. Horrez gain, azaroan, Donostian Cristina-Enea Fundazioak, Landaolak (Gipuzkoako Landa Garapen Elkarteen koordinakundeak) eta Ingurugelak berak antolatutako "Agroekologian hezitzen" jardunaldietan ere ponentzia bera azaldu zuen Ingurugelak.

Ingurugelak ere parte hartu du 19-20 ikasturterako **STEAM** proiektuen balorazioan, eskola baratze eta ingurunearen azterketari buruz, aurkeztutako 168 proiektuetatik 44 baloratu.

Red de Huertos Escolares

En octubre Ingurugela participó en el "1. Encuentro de Huertos Escolares" organizado en Tudela. Y presentó una ponencia en torno a las huertas escolares de Euskadi: características, datos, recursos, coordinación entre distintas instituciones, fortalezas y dificultades. También se ha traducido al euskara la memoria del encuentro para difundirla en los centros escolares de Euskadi. En noviembre Ingurugela también expuso dicha ponencia en las Jornadas "Educatando en Agroecología" en Donostia organizadas por la Fundación Cristina-Enea, Landaola (coordinadora de Asociaciones de Desarrollo Rural de Gipuzkoa) e Ingurugela.

Finalmente Ingurugela ha participado en la valoración de los proyectos **STEAM** para el curso 2019-2020 referentes a las huertas escolares y a la investigación del entorno, valorando 44 de 168.

2018-2019 Eskolako Agenda 21 proiektuko deialdian parte hartu duten Ikastetxeak	Centros escolares participantes en el Proyecto de Agenda 21 Escolar 2018-2019
IZENA / NOMBRE	HERRIA / MUNICIPIO
CEIP LUCAS REY-MATÍAS LANDABURU HLHI	AMURRIO
CEIP ZABALEKO HLHI	AMURRIO
CPEIPS ARESKETA IKASTOLA HLBHIP	AMURRIO
CPEIPS VIRGEN NIÑA HLBHIP	AMURRIO
IES ZARAOBE BHI	AMURRIO
CEIP MAESTU HLHI	ARRAIA-MAEZTU
CEIP ETXAURREN IKASTOLA HLHI	AYALA/AIARA
CPI MENDIALDEA IPI	CAMPEZO/KANPEZU
CEIP ELCIEGO HLHI	ELCIEGO
IES BADAIA BHI	IRUÑA DE OCA/IRUÑA OKA
CPEIP BASTIDA IKASTOLA HLHIP	LABASTIDA/BASTIDA
CEIP VÍCTOR TAPIA HLHI	LAGUARDIA
IES SAMANIEGO-LAGUARDIA BHI	LAGUARDIA
CEIP LANTZIEGO IKASTOLA HLHI	LANCIEGO/LANTZIEGO
CPEIPS ASSA IKASTOLA HLBHIP	LAPUEBLA DE LABARCA
CEIP GARAZI HLHI	LEGUTIO
CEIP FABIÁN LEGORBURU HLHI	LLODIO/LAUDIO
CEIP LAMUZA HLHI	LLODIO/LAUDIO
CEIP LATIORRO HLHI	LLODIO/LAUDIO
CPEIPS LA MILAGROSA HLBHIP	LLODIO/LAUDIO
CPEIPS LAUDIO IKASTOLA HLBHIP	LLODIO/LAUDIO
IES LAUDIO BHI	LLODIO/LAUDIO
IES LAUDIOALDE LANBIDE ESKOLA BH	LLODIO/LAUDIO
CEIP RAMIRO DE MAEZTU HLHI	OYÓN-OION
CPEIPS SAN BIZENTE IKASTOLA HLBHIP	OYÓN-OION
IES ANITURRI BHI	SALVATIERRA/AGURAIN
CACPI VITORIA-GASTEIZ (ADSI) HLPB	VITORIA-GASTEIZ
CEIP SAN MARTÍN HLHI	VITORIA-GASTEIZ
CIFP HOSTELERÍA LHII	VITORIA-GASTEIZ
CPEIPS CALASANZ HLBHIP	VITORIA-GASTEIZ
CPEIPS CARMELITAS-SAGRADO CORAZÓN HLBHIP	VITORIA-GASTEIZ
CPEIPS CEU VIRGEN NIÑA HLBHIP	VITORIA-GASTEIZ
CPEIPS HOGAR SAN JOSE HLBHIP	VITORIA-GASTEIZ
CPEIPS INMACULADA CONCEPCIÓN HLBHIP	VITORIA-GASTEIZ
CPEIPS NIÑO JESÚS HLBHIP	VITORIA-GASTEIZ
CPEIPS NTRA. SRA. DE LAS MERCEDES HLBHIP	VITORIA-GASTEIZ
CPEIPS PADRE RAIMUNDO OLABIDE HLBHIP	VITORIA-GASTEIZ
CPEIPS PAULA MONTAL HLBHIP	VITORIA-GASTEIZ
CPEIPS PEDAGÓGICA SAN PRUDENCIO S.C.L. HLBHIP	VITORIA-GASTEIZ
CPEIPS PRESENTACIÓN DE MARÍA HLBHIP	VITORIA-GASTEIZ
CPEIPS SAN VIATOR HLBHIP	VITORIA-GASTEIZ
CPEIPS SANTA MARÍA HLBHIP	VITORIA-GASTEIZ
CPEIPS URKIDE HLBHIP	VITORIA-GASTEIZ
CPES EGIBIDE BHIP	VITORIA-GASTEIZ
CPES EGIBIDE LH-FP BHIP	VITORIA-GASTEIZ

IES (ITS) CONSTRUCCIÓN (ITB) BHI	VITORIA-GASTEIZ
IES FRANCISCO DE VITORIA BHI	VITORIA-GASTEIZ
IES MIGUEL DE UNAMUNO BHI	VITORIA-GASTEIZ
IES MURGIA BHI	ZUIA
CEIP ZELAIETA HLHI	ABADIÑO
IES ABADIÑO BHI	ABADIÑO
IES DOLORES IBARRURI BHI	ABANTO Y CIÉRVANA-ABANTO ZIERBENA
CEIP ALONSOTEGI HLHI	ALONSOTEGI
CEIP AMOREBIETA-LARREA HLHI	AMOREBIETA-ETXANO
CIFP ZORNOTZA LHII	AMOREBIETA-ETXANO
CPEIPS ANDRA MARI IKASTOLA HLBHIP	AMOREBIETA-ETXANO
CPEIPS EL CARMELO HLBHIP	AMOREBIETA-ETXANO
CPEIPS KARMENGO AMA HLBHIP	AMOREBIETA-ETXANO
CPEIPS LAUAXETA IKASTOLA HLBHIP	AMOREBIETA-ETXANO
IES URRITXE BHI	AMOREBIETA-ETXANO
CEIP AMOROTO HLHI	AMOROTO
CEIP BARRUTIA HLHI	ARRATZU
IES BARRUTIALDE BHI	ARRATZU
IES ARRIGORRIAGA BHI	ARRIGORRIAGA
CEIP URREGARAI HLHI	AULESTI
IES BALMASEDA BHI	BALMASEDA
CEIP BAGATZA HLHI	BARAKALDO
CEIP GURUTZETA HLHI	BARAKALDO
CEIP LARREA HLHI	BARAKALDO
CEIP MUKUSULUBA HLHI	BARAKALDO
CPEIPS ALAZNE HLBHIP	BARAKALDO
CPEIPS EL REGATO HLBHIP	BARAKALDO
CPEIPS LA INMACULADA M.S.J.O. HLBHIP	BARAKALDO
CPEIPS NTRA. SRA. DE BEGOÑA HLBHIP	BARAKALDO
CPEIPS NTRA. SRA. DEL ROSARIO HLBHIP	BARAKALDO
CPEIPS SAN JUAN BOSCO HLBHIP	BARAKALDO
CPEIPS SAN PAULINO DE NOLA HLBHIP	BARAKALDO
CPEIPS SAN VICENTE DE PAUL HLBHIP	BARAKALDO
IES BEURKO BHI	BARAKALDO
IES CRUCES BHI	BARAKALDO
IES MINAS BHI	BARAKALDO
IMFPB BITURITXA-BARAKALDO OLHUI	BARAKALDO
CPI SOLOARTE IPI	BASAURI
IMFPB BASAURI OLHUI	BASAURI
CEIP KAREAGA-GOIKOA HLHI	BASAURI
CIFP BIDEBIETA LHII	BASAURI
CPEIPS COOPERATIVA BASAURI HLBHIP	BASAURI
CPEIPS SAN JOSE LBHIP	BASAURI
IES URBI BHI	BASAURI
IES URIBARRI BHI	BASAURI
CEIP BERMEO-SAN FRANCISCO HLHI	BERMEO
CPEIPS ELEIZALDE IKASTOLA HLBHIP	BERMEO
CPEIPS SAGRADO CORAZÓN HLBHIP	BERMEO
IES I. AROZENA-BARRUETA-TAR BENITO BHI	BERMEO
CEIP BERRIATUA HLHI	BERRIATUA
IES BERRIZ BHI	BERRIZ
CPEE ALDAMIZ HBIP	BILBAO
CPEIPS SALESIANOS DEUSTO HLBHIP	BILBAO
CPES OTXARKOAGA BHIP	BILBAO

CEIP ARTATSE HLHI	BILBAO
CEIP TXURDINAGA HLHI	BILBAO
CEIP ZURBARAN HLHI	BILBAO
CIFP ELORRIETA-ERREKA MARI LHII	BILBAO
CIFP EMILIO CAMPUZANO LHII	BILBAO
CIFP TXURDINAGA LHII	BILBAO
CPEI IPARRAGIRRE IKASTOLA HIP	BILBAO
CPEIPS ABUSU IKASTOLA HLBHIP	BILBAO
CPEIPS AMOR MISERICORDIOSO HLBHIP	BILBAO
CPEIPS ÁNGELES CUSTODIOS HLBHIP	BILBAO
CPEIPS ARTXANDAPE IKASTOLA HLBHIP	BILBAO
CPEIPS BEGOÑAZPI IKASTOLA HLBHIP	BILBAO
CPEIPS BERRIO-OTXOA HLBHIP	BILBAO
CPEIPS CALASANCIO HLBHIP	BILBAO
CPEIPS EL AVE MARÍA HLBHIP	BILBAO
CPEIPS EL SALVADOR HLBHIP	BILBAO
CPEIPS ESCLAVAS SC - FÁTIMA HLBHIP	BILBAO
CPEIPS HIJAS DE LA CARIDAD-N. SRA DE BEGOÑA HLBHIP	BILBAO
CPEIPS IKASBIDE HLBHIP	BILBAO
CPEIPS KIRIKIÑO IKASTOLA HLBHIP	BILBAO
CPEIPS LA INMACULADA-HIJAS DE JESÚS HLBHIP	BILBAO
CPEIPS LA SALLE BILBAO HLBHIP	BILBAO
CPEIPS MADRE DE DIOS HLBHIP	BILBAO
CPEIPS NTRA. SRA. DEL CARMEN HLBHIP	BILBAO
CPEIPS NTRA. SRA. DEL PILAR HLBHIP	BILBAO
CPEIPS PRESENTACIÓN DE MARÍA HLBHIP	BILBAO
CPEIPS PUREZA DE MARÍA HLBHIP	BILBAO
CPEIPS SAN PEDRO APOSTOL HLBHIP	BILBAO
CPEIPS TRUEBA DE ARTXANDA HLBHIP	BILBAO
CPES ARANGOYA BHIP	BILBAO
CPES DIEGO BERGUICES-OTXARKOAGA BHIP	BILBAO
CPES FERNANDO BHIP	BILBAO
CPES HARROBIA BHIP	BILBAO
CPES HERMANOS LARRINAGA S.L. BHIP	BILBAO
CPES MARÍA INMACULADA BHIP	BILBAO
CPES PEÑASCAL BHIP	BILBAO
CPES SALESIANOS DEUSTO-M. AUX.-SAN JUAN BOSCO BHIP	BILBAO
CPES SAN LUIS BHIP	BILBAO
CPI KARMELO IKASTOLA IPI	BILBAO
IES ARTABE BHI	BILBAO
IES BOTIKAZAR BHI	BILBAO
IES ESKURTZE BHI	BILBAO
IES GABRIEL ARESTI BHI	BILBAO
IES IBAIZABAL BHI	BILBAO
IES IBARREKOLANDA BHI	BILBAO
IES IGNACIO ELLACURÍA-ZURBARAN BHI	BILBAO
IES MARTÍN DE BERTENDONA BHI	BILBAO
IES MIGUEL DE UNAMUNO BHI	BILBAO
IES REKALDEBERRI BHI	BILBAO
IES SAN ADRIAN BHI	BILBAO
IES SOLOKOETXE BHI	BILBAO
IES TXURDINAGA BEHEKOA BHI	BILBAO
IES ZORROZA BHI	BILBAO

CEIP JOSE M. UCELAY HLHI	BUSTURIA
CEIP DERIO HLHI	DERIO
IES DERIO BHI	DERIO
CEIP DIMA-UGARANA HLHI	DIMA
CEIP LANDAKO ESKOLA HLHI	DURANGO
CPEIPS NEVERS IKASTETXEA HLBHIP	DURANGO
CPEIPS SAN ANTONIO-STA. RITA HLBHIP	DURANGO
CPEIPS SAN JOSE-JESUITAK HLBHIP	DURANGO
CPES IBAIZABAL KOOP. E. IKASTOLA BHIP	DURANGO
IES FRAY JUAN DE ZUMARRAGA-DURANGO BHI	DURANGO
CPEIPS ELORRIKO TXINTXIRRI IKASTOLA HLBHIP	ELORRIO
IES ELORRIO BHI	ELORRIO
CEIP IGNACIO ALDEKOA HLHI	ERANDIO
CIFP TARTANGA LHII	ERANDIO
CPEIPS JADO-COMPASIÓN HLBHIP	ERANDIO
IES ASTRABUDUA BHI	ERANDIO
IES ATEGORRI BHI	ERANDIO
IES ERANDIO BHI	ERANDIO
CEIP ANAITASUNA IKASTOLA HLHI	ERMUA
CEIP ONGARAI HLHI	ERMUA
CEIP SAN LORENZO HLHI	ERMUA
CPEIP ESKOLABARRI HLHIP	ERMUA
CPEIPS SAN PELAYO HLBHIP	ERMUA
IES ETXEBARRI BHI	ETXEBARRI
CEPA GALDAKAO	GALDAKAO
CIFP HOSTELERÍA/OSTALARITZA LHII	GALDAKAO
CPEIPS EGUZKIBEGI IKASTOLA HLBHIP	GALDAKAO
IES ANDRA MARI BHI	GALDAKAO
IES BENGOETXE BHI	GALDAKAO
IES ELEXALDE BHI	GALDAKAO
CEIP MONTORRE HLHI	GAUTEGIZ ARTEAGA
CEIP ALLENDE SALAZAR HLHI	GERNIKA-LUMO
CPEIPS SAN FIDEL IKASTOLA HLBHIP	GERNIKA-LUMO
CPEIPS SEBER ALTUBE IKASTOLA HLBHIP	GERNIKA-LUMO
CPEIPS STA. MARÍA DEL SOCORRO HLBHIP	GERNIKA-LUMO
IES GERNIKA BHI	GERNIKA-LUMO
CEIP GEROA IKASTOLA HLHI	GETXO
CEIP JUAN BAUTISTA ZABALA HLHI	GETXO
CEIP LARRAÑAZUBI HLHI	GETXO
CEIP ROMO HLHI	GETXO
CEIP SAN IGNACIO HLHI	GETXO
CEIP ZUBILETA HLHI	GETXO
CPEIPS AZKORRI HLBHIP	GETXO
CPEIPS SAN NIKOLAS IKASTOLA HLBHIP	GETXO
CPEIPS SANTISIMA TRINIDAD HLBHIP	GETXO
CPES IBAIONDO BHIP	GETXO
IES AIXERROTA BHI	GETXO
IES JULIO CARO BAROJA BHI	GETXO
CEIP EDUARDO ESKARTZAGA HLHI	GORDEXOLA
CPEIPS AVELLANEDA HLBHIP	GÜEÑES
CPI ERETZA BERRI IPI	GÜEÑES
CEIP IGNACIO ZUBIZARRETA HLHI	IGORRE
IES ARRATIA BHI	IGORRE

CEIP ISPASTER HLHI	ISPASTER
CEIP MAIZTEGI HLHI	IURRETA
IES JUAN OROBIOGOITIA BHI	IURRETA
CEIP LAMIAKO HLHI	LEIOA
CIFP ESCUELA DE HOSTELERÍA LHII	LEIOA
CPEIPS ASKARTZA CLARET HLBHIP	LEIOA
CPEIPS B.V. MARÍA HLBHIP	LEIOA
CPEIPS BETIKO IKASTOLA HLBHIP	LEIOA
CPEIPS GAZTELUETA HLBHIP	LEIOA
CPEIPS NTRA. SRA. DE LAS MERCEDES HLBHIP	LEIOA
IES ARTAZA-ROMO BHI	LEIOA
IES JOSE MIGUEL BARANDIARAN BHI	LEIOA
CEIP LEKEITIO HLHI	LEKEITIO
CPEIPS RESURRECCIÓN M. DE AZKUE IKASTOLA HLBHIP	LEKEITIO
IES LEKEITIO BHI	LEKEITIO
CPEIPS AYALDE HLBHIP	LOIU
CPEIPS LAURO IKASTOLA HLBHIP	LOIU
CPEIPS PADRE ANDRÉS URDANETA HLBHIP	LOIU
CPEPS MUNABE LBHIP	LOIU
CPFPB PEÑASCAL MARKINA OLHIP	MARKINA-XEMEIN
CEIP BEKOBENTA HLHI	MARKINA-XEMEIN
CPEIPS BERA-KRUZ IKASTOLA HLBHIP	MARKINA-XEMEIN
CEIP MUNDAKA HLHI	MUNDAKA
CEIP LAUKARIZ HLHI	MUNGIA
CPEIPS FUNDACIÓN ESCUELAS VENTADES HLBHIP	MUNGIA
CPEIPS LARRAMENDI IKASTOLA HLBHIP	MUNGIA
IES MUNGIA BHI	MUNGIA
CEIP MUNITIBAR HLHI	MUNITIBAR-ARBATZEGI GERRIKAITZ
CPES CENTRO DE FORMACION SOMORROSTRO BHIP	MUSKIZ
CEIP PEDRO CANTARRANA HLHI	MUSKIZ
CPEIP SAN JUAN BAUTISTA HLHIP	MUSKIZ
IES MUSKIZ BHI	MUSKIZ
CEIP URRETXINDORRA HLHI	MUXIKA
CEIP ZALDUPE HLHI	ONDARROA
CPEIPS TXOMIN AGIRRE IKASTOLA HLBHIP	ONDARROA
CPEIPS ZUBI-ZAHAR IKASTOLA HLBHIP	ONDARROA
IES ONDARROA BHI	ONDARROA
CEIP OTXARTAGA HLHI	ORTUELLA
CPEIPS SAN FELIX DE CANTALICIO HLBHIP	ORTUELLA
IES ORTUPELLA BHI	ORTUELLA
IES URIBE-KOSTA BHI	PLENTZIA
CEIP GABRIEL CELAYA HLHI	PORTUGALETE
CEIP MAESTRO ZUBELDIA HLHI	PORTUGALETE
CEIP RUPERTO MEDINA HLHI	PORTUGALETE
CIFP REPELEGA LHII	PORTUGALETE
CPEIPS ASTI-LEKU IKASTOLA HLBHIP	PORTUGALETE
CPEIPS NTRA. SRA. DEL CARMEN HLBHIP	PORTUGALETE
CPEIPS STA. MARÍA HLBHIP	PORTUGALETE
CPI ANTONIO TRUEBA IPI	PORTUGALETE
IES BALLONTI BHI	PORTUGALETE
IES JUAN ANTONIO ZUNZUNEGUI BHI	PORTUGALETE

CEIP ITSASOKO AMA HLHI	SANTURTZI
CEIP MAESTRA EMILIA ZUZA BRUN HLHI	SANTURTZI
CEIP SERANTES HLHI	SANTURTZI
CIFP SAN JORGE LHII	SANTURTZI
CPEIP STA. EULALIA HLBHIP	SANTURTZI
CPEIPS BIHOTZ GAZTEA IKASTOLA HLBHIP	SANTURTZI
CPEIPS SAN FRANCISCO JAVIER HLBHIP	SANTURTZI
CPEIPS SAN JOSE DE CALASANZ HLBHIP	SANTURTZI
CPEIPS SAN JOSE-HH. CARMELITAS HLBHIP	SANTURTZI
CPEIPS STA. MARIA-HIJAS DE LA CRUZ HLBHIP	SANTURTZI
IES AXULAR BHI	SANTURTZI
IES KANTAURI BHI	SANTURTZI
CPEIPS AMOR MISERICORDIOSO HLBHIP	SESTAO
CPEIPS BEGOÑAKO ANDRA MARI HLBHIP	SESTAO
IES SATURNINO DE LA PEÑA BHI	SESTAO
CPEIPS ANDER DEUNA IKASTOLA HLBHIP	SOPELANA
IES SOPELANA BHI	SOPELANA
CPEIPS SAN VIATOR HLBHIP	SOPUERTA
CEIP UGAO HLHI	UGAO-MIRABALLES
CEIP CONCHA HLHI	VALLE DE CARRANZA/KARRANTZA HARANA
IES CARRANZA BHI	VALLE DE CARRANZA/KARRANTZA HARANA
CPEIPS FRANCISCANAS DE MONTPELLIER HLBHIP	VALLE DE TRÁPAGA-TRAPAGARAN
CPEIPS ITXAROPENA IKASTOLA HLBHIP	VALLE DE TRÁPAGA-TRAPAGARAN
IES BURDINIBARRA BHI	VALLE DE TRÁPAGA-TRAPAGARAN
CEIP ZALDIBAR HLHI	ZALDIBAR
CEIP MIMETIZ HLHI	ZALLA
CPEIPS MARISTAS-SAN MIGUEL HLBHIP	ZALLA
IES ZALLA BHI	ZALLA
CPEIPS VIZCAYA HLBHIP	ZAMUDIO
CPES ARRATIAKO ZULAIBAR LANBIDE IKASTEGIA BHIP	ZEANURI
CEIP SAN JUAN HLHI	ALEGIA
IES ARALAR BHI	ALEGIA
CPEIPS AITA LARRAMENDI IKASTOLA HLBHIP	ANDOAIN
CPEIPS LA SALLE-BERROZPE HLBHIP	ANDOAIN
IES LEIZARAN BHI	ANDOAIN
CPEIPS ANOETA IKASTOLA HLBHIP	ANOETA
CEIP KURTZEBARRI HLHI	ARETXABALETA
CIFP ARETXABALETA LANBIDE ESKOLA LHII	ARETXABALETA
IES KURTZEBARRI BHI	ARETXABALETA
CEIP ARRASATE HERRI ESKOLA HLHI	ARRASATE/MONDRAGÓN
CPEIPS GAZTELUPE-ARIMAZUBI IKASTOLA HLBHIP	ARRASATE/MONDRAGÓN
CPEIPS SAN FRANTZISKO XABIER HLBHIP	ARRASATE/MONDRAGÓN
IES ARRASATE BHI	ARRASATE/MONDRAGÓN
CEIP ASTIGARRAGAKO HERRI ESKOLA HLHI	ASTIGARRAGA
IES IZARRAITZ LANBIDE HEZIKETA BHI	AZKOITIA
CPEIPS SAN JOSE DE FLOREAGA HLBHIP	AZKOITIA
IES AZKOITIA BHI	AZKOITIA
CEIP AZPEITIKO IKASTOLA-KARMELO ETXEGARAI HLHI	AZPEITIA
CPEIPS AZPEITIKO IKASTOLA-IKASBERRI KOOP. HLBHIP	AZPEITIA
CPEIPS IRAURGI HLBHIP	AZPEITIA

IES UROLA IKASTOLA AZKOITIA-AZPEITIA BHI	AZPEITIA
CEIP ALKARTASUNA HLHI	BEASAIN
CEIP MURUMENDI HLHI	BEASAIN
CPEIP BEASAIN IKASTOLA HLHIP	BEASAIN
CPEIPS LA SALLE-SAN JOSE HLBHIP	BEASAIN
IES BEASAIN BHI	BEASAIN
CEIP SAN MARTIN AGIRRE HLHI	BERGARA
CIFP MIGUEL ALTUNA LHII	BERGARA
CPEIPS ARANZADI IKASTOLA HLBHIP	BERGARA
CPEIPS MARIAREN LAGUNDIA IKASTOLA HLBHIP	BERGARA
IES IPINTZA BHI	BERGARA
CEIP BERROBIKO ESKOLA HLHI	BERROBI
CEIP LUZARO HLHI	DEBA
IES MENDATA BHI	DEBA
CEIP ARANTZAZUKO AMA IKASTOLA HLHI	DONOSTIA/SAN SEBASTIÁN
CEIP INTXAURRONGO IKASTOLA HLHI	DONOSTIA/SAN SEBASTIÁN
CEIP KATALIN ERAUSO HLHI	DONOSTIA/SAN SEBASTIÁN
CEIP MENDIOLA HLHI	DONOSTIA/SAN SEBASTIÁN
CIFP POLITÉCNICO EASO POLITEKNIKO LHII	DONOSTIA/SAN SEBASTIÁN
CPEE ORTZADAR HBPI	DONOSTIA/SAN SEBASTIÁN
CPEIPS AXULAR LIZEOA HLBHIP	DONOSTIA/SAN SEBASTIÁN
CPEIPS DEUTSCHE SCHULE SAN ALBERTO MAGNO HLBHIP	DONOSTIA/SAN SEBASTIÁN
CPEIPS ESKIBEL HLBHIP	DONOSTIA/SAN SEBASTIÁN
CPEIPS HERRI-AMETSA IKASTOLA HLBHIP	DONOSTIA/SAN SEBASTIÁN
CPEIPS LA ANUNCIATA HLBHIP	DONOSTIA/SAN SEBASTIÁN
CPEIPS LA ASUNCIÓN HLBHIP	DONOSTIA/SAN SEBASTIÁN
CPEIPS LA SALLE HLBHIP	DONOSTIA/SAN SEBASTIÁN
CPEIPS MANUEL DE LARRAMENDI HLBHIP	DONOSTIA/SAN SEBASTIÁN
CPEIPS MARÍA REINA ESKOLA HLBHIP	DONOSTIA/SAN SEBASTIÁN
CPEIPS NTRA. SRA. DE ARÁNZAZU HLBHIP	DONOSTIA/SAN SEBASTIÁN
CPEIPS PRESENTACIÓN DE MARÍA HLBHIP	DONOSTIA/SAN SEBASTIÁN
CPEIPS SAGRADO CORAZÓN HLBHIP	DONOSTIA/SAN SEBASTIÁN
CPEIPS SAN IGNACIO DE LOYOLA HLBHIP	DONOSTIA/SAN SEBASTIÁN
CPEIPS SAN LUIS-LA SALLE HLBHIP	DONOSTIA/SAN SEBASTIÁN
CPEIPS SAN PATRICIO HLBHIP	DONOSTIA/SAN SEBASTIÁN
CPEIPS STA. TERESA HLBHIP	DONOSTIA/SAN SEBASTIÁN
IES ANTIGUA-LUBERRI BHI	DONOSTIA/SAN SEBASTIÁN
IES BIDEBIETA BHI	DONOSTIA/SAN SEBASTIÁN
IES LAUAIZETA IKASTOLA BHI	DONOSTIA/SAN SEBASTIÁN
IES USANDIZAGA-PEÑAFLOIDA-AMARA BHI	DONOSTIA/SAN SEBASTIÁN
IES XABIER ZUBIRI-MANTEO BHI	DONOSTIA/SAN SEBASTIÁN
CEIP AMAÑA HLHI	EIBAR
CEIP ARRATEKO ANDRA MARI HLHI	EIBAR
CEIP J.A. MOGEL IKASTOLA HLHI	EIBAR
CEIP SAN ANDRÉS HLHI	EIBAR
CEIP URKIZU HLHI	EIBAR
CPEIP LA SALLE-ISASI HLHIP	EIBAR
CPES NTRA. SRA. DE AZITAIN BHIP	EIBAR
IES EIBAR BHI	EIBAR
IES UNI EIBAR-ERMUA BHI	EIBAR
CEIP ELGOIBAR HLHI	ELGOIBAR
CIFP MEKA LHII	ELGOIBAR
CPEIPS ELGOIBAR IKASTOLA HLBHIP	ELGOIBAR
IES (IIT) MAQ.-HERRAM./MAKINA-ERREMINTA (BTI)	ELGOIBAR

BHI	
IES ELGOIBAR-ARREITURRE BHI	ELGOIBAR
CEIP BIZARAIN IKASTOLA HLHI	ERRETERIA
CEIP CRISTÓBAL GAMÓN HLHI	ERRETERIA
CIFP DON BOSCO LHII	ERRETERIA
CPEIPS EGILUZE HIJAS DE LA CRUZ ERRETERIA HLBHIP	ERRETERIA
CPEIPS SAGRADO CORAZÓN HLBHIP	ERRETERIA
IES BIZARAIN BHI	ERRETERIA
IES KOLDO MITXELENA BHI	ERRETERIA
CEIP LUIS EZEIZA HLHI	ESKORIATZA
CPEPS ALMEN IKASTOLA LBHIP	ESKORIATZA
CEIP ELIZATXO IKASTOLA HLHI	HERNANI
CEIP LANGILE IKASTOLA HLHI	HERNANI
CEIP URUMEA IKASTOLA HLHI	HERNANI
CIFP GIZARTE BERRIKUNTZA - DE INNOVACIÓN SOCIAL LHII	HERNANI
CPEIPS LA INMACULADA HLBHIP	HERNANI
IES HERNANI BHI	HERNANI
CEIP TALAIA HLHI	HONDARRIBIA
CPEIPS AMA GUADALUPEKOA HLBHIP	HONDARRIBIA
CPEIPS SAN JOSÉ HLBHIP	HONDARRIBIA
IES TALAIA BHI	HONDARRIBIA
CPEIPS UZTURPE IKASTOLA HLBHIP	IBARRA
CEIP TXINGUDI-IRUNGO IKASTOLA HLHI	IRUN
IES EGUZKITZA BHI	IRUN
IES HIRUBIDE BHI	IRUN
IES PÍO BAROJA BHI	IRUN
IES TOKI ALAI BHI	IRUN
IES TXINGUDI BHI	IRUN
CPEIP IRURA IKASTOLA HLHIP	IRURA
CEIP URKIPE HERRI ESKOLA HLHI	ITSASONDO
CEIP P. GARAIKOETXEA-LANDABERRI IK. HLHI	LASARTE-ORIA
CEIP SASOETA-ZUMABURU HLHI	LASARTE-ORIA
CPEIPS SAN BENITO IKASTOLA HLBHIP	LAZKAO
CEIP DOMINGO AGIRRE HLHI	LEGAZPI
CPEIPS HAZTEGI IKASTOLA HLBHIP	LEGAZPI
IES OLAZABAL BHI	LEGAZPI
IES LEZO BHI	LEZO
CEIP MENDARO IKASTOLA HLHI	MENDARO
CPEIP SAN MIGUEL ARCÁNGEL HLHIP	MUTRIKU
IES MUTRIKU BHI	MUTRIKU
CEIP ELIZALDE HLHI	OIARTZUN
CPEIPS HAURTZARO IKASTOLA HLBHIP	OIARTZUN
IES ELIZALDE BHI	OIARTZUN
CEIP ERREKALDE HLHI	OÑATI
CPEIPS ELKAR HEZI HLBHIP	OÑATI
CPEIPS TXANTXIKU IKASTOLA HLBHIP	OÑATI
IES R.M. ZUAZOLA-LARRAÑA BHI	OÑATI
CEIP FRAY A. URDANETA HLHI	ORDIZIA
CPEIPS JAKINTZA IKASTOLA HLBHIP	ORDIZIA
IES OIANGUREN BHI	ORDIZIA
CPEIPS PASAIA-LEZO LIZEOA HLBHIP	PASAIA
IES SORALUZE BHI	SORALUZE-PLACENCIA DE LAS ARMAS

CPFPB PEÑASCAL TOLOSA OLHIP	TOLOSA
CEIP FÉLIX SAMANIEGO HLHI	TOLOSA
CIFP TOLOSALDEA LHII	TOLOSA
CPEIP HERRIKIDE JESUITINAK HLHIP	TOLOSA
CPEIPS USABALGO LASKORAIN IKASTOLA HLBHIP	TOLOSA
CPES HERRIKIDE ESKOLAPIOAK BHIP	TOLOSA
CPES TOLOSAKO INMAKULADA LANBIDE IKASTOLA BHIP	TOLOSA
IES ORIXE BHI	TOLOSA
CEIP EGAPE IKASTOLA HLHI	URNIETA
CPEIP PRESENTACIÓN DE MARÍA HLHIP	URNIETA
CPES URNIETAKO SALESTARRAK BHIP	URNIETA
IES EGAPE IKASTOLA BHI	URNIETA
CEIP GAIN-ZURI HLHI	URRETXU
CPEIPS URRETXU-ZUMARRAGA IKASTOLA HLBHIP	URRETXU
IES J.M. IPARRAGIRRE BHI	URRETXU
CIFP USURBIL LHII	USURBIL
CPEIPS UDARREGI HLBHIP	USURBIL
CEIP DOCTOR FLEMING HLHI	VILLABONA
CPEIPS ZUBIMUSU IKASTOLA-VILLABONA HLBHIP	VILLABONA
IES ERNIOBEA BHI	VILLABONA
CEIP OROKIETA HLHI	ZARAUTZ
CIFP MONTE ALBERTIA LHII	ZARAUTZ
CPEIPS ANTONIANO IKASTETXEA HLBHIP	ZARAUTZ
CPEIPS LA SALLE-SAN JOSÉ HLBHIP	ZARAUTZ
CPEIPS SALBATORE MITXELENA HLBHIP	ZARAUTZ
CPES OTEITZA LIZEO POLITEKNIKOA BHIP	ZARAUTZ
IES LIZARDI BHI	ZARAUTZ
CEIP ARROA HLHI	ZESTOA
CEIP B. AIZARNA HLHI	ZESTOA
CEIP PEDRO M. OTAÑO HLHI	ZIZURKIL
IES FRAISORO ESKOLA BHI	ZIZURKIL
CEIP OIKIA HLHI	ZUMAIA
CPEIPS ZUMAIENA HLBHIP	ZUMAIA
IES ZUMAIA BHI	ZUMAIA
CPEIPS LA SALLE-LEGAZPI HLBHIP	ZUMARRAGA

“Eskola jasangarri” aintzatespena lortutako ikastetxeak, IRAES 21 Sareko parte- hartzaileak

“Escuelas sostenibles” reconocidas de la Red IRAES 21

IZENA / NOMBRE	HERRIA / MUNICIPIO
CPEIPS LAUDIO IKASTOLA HLBHIP	LLODIO/LAUDIO
CPEIPS SAN BIZENTE IKASTOLA HLBHIP	OYÓN-OION
CPEIPS CARMELITAS-SAGRADO CORAZÓN HLBHIP	VITORIA-GASTEIZ
CPEIPS CEU VIRGEN NIÑA HLBHIP	VITORIA-GASTEIZ
CPEIPS INMACULADA CONCEPCIÓN HLBHIP	VITORIA-GASTEIZ
CPEIPS NIÑO JESÚS HLBHIP	VITORIA-GASTEIZ
CPEIPS PEDAGÓGICA SAN PRUDENCIO S.C.L. HLBHIP	VITORIA-GASTEIZ
CPEIPS SANTA MARÍA HLBHIP	VITORIA-GASTEIZ

CPEIPS URKIDE HLBHIP	VITORIA-GASTEIZ
CPES EGIBIDE BHIP	VITORIA-GASTEIZ
IES DOLORES IBARRURI BHI	ABANTO Y CIÉRVANA-ABANTO ZIERBENA
CEIP ALONSOTEGI HLHI	ALONSOTEGI
CPEIPS ANDRA MARI IKASTOLA HLBHIP	AMOREBIETA-ETXANO
CPEIPS KARMENGO AMA HLBHIP	AMOREBIETA-ETXANO
CPEIPS LAUAXETA IKASTOLA HLBHIP	AMOREBIETA-ETXANO
IES BALMASEDA BHI	BALMASEDA
IMFPB BITURITXA-BARAKALDO OLHUI	BARAKALDO
CPEIPS EL REGATO HLBHIP	BARAKALDO
IES BEURKO BHI	BARAKALDO
CPEIPS ELEIZALDE IKASTOLA HLBHIP	BERMEO
CPEIPS SAGRADO CORAZÓN HLBHIP	BERMEO
CEIP ARTATSE HLHI	BILBAO
CIFP EMILIO CAMPUZANO LHII	BILBAO
CPEIPS AMOR MISERICORDIOSO HLBHIP	BILBAO
CPEIPS ARTXANDEPE IKASTOLA HLBHIP	BILBAO
CPEIPS BEGOÑAZPI IKASTOLA HLBHIP	BILBAO
CPEIPS BERRIO-OTXOA HLBHIP	BILBAO
CPEIPS EL AVE MARÍA HLBHIP	BILBAO
CPEIPS EL SALVADOR HLBHIP	BILBAO
CPEIPS LA INMACULADA-HIJAS DE JESÚS HLBHIP	BILBAO
CPEIPS NTRA. SRA. DEL CARMEN HLBHIP	BILBAO
CPEIPS NTRA. SRA. DEL PILAR HLBHIP	BILBAO
CPEIPS TRUEBA DE ARTXANDA HLBHIP	BILBAO
CPES HARROBIA BHIP	BILBAO
CPES MARÍA INMACULADA BHIP	BILBAO
CPES DIEGO BERGUICES-OTXARKOAGA BHIP	BILBAO
CPES OTXARKOAGA BHIP	BILBAO
CPES PEÑASCAL BHIP	BILBAO
CEIP DIMA-UGARANA HLHI	DIMA
CPES IBAIZABAL KOOP. E. IKASTOLA BHIP	DURANGO
CPEIPS ELORRIOKO TXINTXIRRI IKASTOLA HLBHIP	ELORRIO
IES ELORRIO BHI	ELORRIO
CPEIP ESKOLABARRI HLHIP	ERMUA
CPEIPS EGUZKIBEGI IKASTOLA HLBHIP	GALDAKAO
CEIP MONTORRE HLHI	GAUTEGIZ ARTEAGA
CEIP ALLENDE SALAZAR HLHI	GERNIKA-LUMO
CPI ERETZA BERRI IPI	GUEÑES
IES JUAN OROBIOGOITIA BHI	IURRETA
CEIP LEKEITIO HLHI	LEKEITIO
CPEIPS LAURO IKASTOLA HLBHIP	LOIU
CPEIPS PADRE ANDRÉS URDANETA HLBHIP	LOIU
CPEIPS FUNDACIÓN ESCUELAS VENTADES HLBHIP	MUNGIA
CPEIPS LARRAMENDI IKASTOLA HLBHIP	MUNGIA
IES MUNGIA BHI	MUNGIA
CEIP URRETXINDORRA HLHI	MUXIKA
CEIP ZALDUPE HLHI	ONDARROA
IES ONDARROA BHI	ONDARROA
CPEIPS SAN FELIX DE CANTALICIO HLBHIP	ORTUELLA

CPEIPS STA. MARÍA HLBHIP	PORTUGALETE
CEIP SERANTES HLHI	SANTURTZI
CPEIP STA. EULALIA HLHIP	SANTURTZI
CPEIPS BIHOTZ GAZTEA IKASTOLA HLBHIP	SANTURTZI
CPEIPS SAN JOSE DE CALASANZ HLBHIP	SANTURTZI
CPEIPS SAN JOSE-HH. CARMELITAS HLBHIP	SANTURTZI
IES AXULAR BHI	SANTURTZI
IES KANTAURI BHI	SANTURTZI
CPEIPS AMOR MISERICORDIOSO HLBHIP	SESTAO
CPEIPS SAN VIATOR HLBHIP	SOPUERTA
CPEIPS FRANCISCANAS DE MONTPELLIER HLBHIP	VALLE DE TRÁPAGA-TRAPAGARAN
CPEIPS MARISTAS-SAN MIGUEL HLBHIP	ZALLA
CPEIPS VIZCAYA HLBHIP	ZAMUDIO
CPEIPS AITA LARRAMENDI IKASTOLA HLBHIP	ANDOAIN
CPEIPS LA SALLE-BERROZPE HLBHIP	ANDOAIN
CEIP KURTZEBARRI HLHI	ARETXABAETA
IES KURTZEBARRI BHI	ARETXABAETA
IES ARRASATE BHI	ARRASATE/MONDRAGÓN
CPEIPS SAN JOSE DE FLOREAGA HLBHIP	AZKOITIA
IES AZKOITIA BHI	AZKOITIA
IES UROLA IKASTOLA AZKOITIA-AZPEITIA BHI	AZPEITIA
IES BEASAIN BHI	BEASAIN
CEIP SAN MARTIN AGIRRE HLHI	BERGARA
IES IPINTZA BH	BERGARA
CEIP ARANTZAZUKO AMA IKASTOLA HLHI	DONOSTIA/SAN SEBASTIÁN
CIFP POLITÉCNICO EASO POLITEKNIKOA LHII	DONOSTIA/SAN SEBASTIÁN
CPEIPS AXULAR LIZEOA HLBHIP	DONOSTIA/SAN SEBASTIÁN
CPEIPS DEUTSCHE SCHULE SAN ALBERTO MAGNO HLBHIP	DONOSTIA/SAN SEBASTIÁN
CPEIPS HERRI-AMETSA IKASTOLA HLBHIP	DONOSTIA/SAN SEBASTIÁN
CPEIPS LA ANUNCIATA HLBHIP	DONOSTIA/SAN SEBASTIÁN
CPEIPS NTRA. SRA. DE ARÁNZA ZU HLBHIP	DONOSTIA/SAN SEBASTIÁN
CPEIPS SAN LUIS-LA SALLE HLBHIP	DONOSTIA/SAN SEBASTIÁN
IES MOGEL ISASI BHI	EIBAR
CPEIPS ELGOIBAR IKASTOLA HLBHIP	ELGOIBAR
CEIP LUIS EZEIZA HLHI	ESKORIATZA
CEIP TXINGUDI-IRUNGO IKASTOLA HLHI	IRUN
IES EGUZKITZA BHI	IRUN
IES TOKI ALAI BHI	IRUN
CPEIPS HAZTEGI IKASTOLA HLBHIP	LEGAZPI
CEIP ELIZALDE HLHI	OIARTZUN
CPEIPS HAURTZARO IKASTOLA HLBHIP	OIARTZUN
IES R.M. ZUAZOLA-LARRAÑA BHI	OÑATI
IES SORALUZE BHI	SORALUZE-PLACENCIA DE LAS ARMAS
CEIP FÉLIX SAMANIEGO HLHI	TOLOSA
CIFP TOLOSALDEA LHII	TOLOSA
IES EGAPE IKASTOLA BHI	URNIETA